P10_TA(2024)0035

Az ENSZ 2024. évi bakui (Azerbajdzsán) éghajlatváltozási konferenciája (COP29)

Az Európai Parlament 2024. november 14-i állásfoglalása az ENSZ 2024. évi bakui (Azerbajdzsán) éghajlatváltozási konferenciájáról (COP29) (2024/2718(RSP))

(C/2025/808)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,

— tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

— tekintettel az UNFCCC részes feleinek 28. konferenciájára (COP28), a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozójaként szolgáló Részes Felek Konferenciájának 18. ülésszakára (CMP18) és a Párizsi Megállapodás feleinek találkozójaként szolgáló Részes Felek Konferenciájának ötödik ülésszakára (CMA5), valamint az UNFCCC részes feleinek 2021. november 13-án Glasgow-ban tartott 26. konferenciáján (COP26) elfogadott glasgow-i éghajlati paktumra,

— tekintettel az UNFCCC részes feleinek 27. konferenciáján (COP27) létrejött megállapodásra, amely szerint külön alapot hoznak létre a veszteségek és károk kezelésére, tekintettel továbbá arra, hogy az UNFCCC részes feleinek 28. konferenciáján (COP28) egy átmeneti bizottságot bíztak meg a veszteségek és károk kezelésére szolgáló új finanszírozási megoldások kidolgozásával, valamint tekintettel a veszteségekkel és károkkal foglalkozó santiagói hálózatra,

— tekintettel az Európai Parlament 2023. november 21-i állásfoglalására az ENSZ 2023. évi éghajlatváltozási konferenciájáról (COP28), Dubai, Egyesült Arab Emírségek ([1]),

— tekintettel az Azerbajdzsánról, különösen a civil társadalom elnyomásáról, valamint Dr. Gubad Ibadoghlu és Ilhamiz Gulijev ügyéről szóló, 2024. április 25-i állásfoglalására ([2]), valamint az Azerbajdzsánról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és fenntartható fejlődési céljaira,

— tekintettel a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és teljesítéséről szóló, 2023. június 15-i állásfoglalására ([3])

— tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) a bolygó 1,5 °C fokos felmelegedéséről szóló 2018. évi különjelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, a változó éghajlattal összefüggésben az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére, valamint 6. értékelő jelentésére (AR6),

— tekintettel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület 2024. január 18-i „Az EU klímasemlegességének megvalósítása felé: eredmények, szakpolitikai hiányosságok és lehetőségek” című és 2023. június 15-i „Tudományos szakvélemény az EU egészére kiterjedő, 2040-re kitűzött éghajlat-politikai cél és a 2030–2050-es időszakra vonatkozó ÜHG-költségvetés meghatározásáról” című jelentésére,

— tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (európai klímarendelet) ([4]),

— tekintettel a közelmúltban elfogadott uniós jogszabályokra, amelyek a nettó kibocsátás 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal történő csökkentésére, valamint a kötelező uniós klímasemlegességi cél 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzéseket („Irány az 55%!” intézkedéscsomag) különböző ágazatokra vonatkozó konkrét szakpolitikákká ültetik át,

— tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2022. április 6-i (EU) 2022/591 európai parlamenti és tanácsi határozatra (a továbbiakban: a 8. környezetvédelmi cselekvési program), valamint az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek a 8. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzései felé tett előrehaladásról szóló, 2023-as nyomonkövetési jelentésére és a 8. környezetvédelmi cselekvési program Bizottság általi félidős értékelésére,

([1]) HL C, C/2024/4210., 2024.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4210/oj.
([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0369.
([3]) HL C, C/2024/493., 2024.1.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj.
([4]) HL L 243., 2021.7.9., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

— tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel „A jövőnk biztosítása – Európa 2040-re kitűzött éghajlat-politikai célja, valamint útja a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség, továbbá a fenntartható, igazságos és virágzó társadalom felé” című, 2024. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2024)0063),

— tekintettel „Az éghajlati kockázatok kezelése – az emberek és a jólét védelme” című, 2024. március 12-i bizottsági közleményre (COM(2024)0091),

— tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082),

— tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) által 2023. november 20-án, „Megdőlt a rekord – A hőmérséklet új csúcsokat dönt, a világ mégsem tudja (továbbra sem) csökkenteni a kibocsátásokat” címmel közzétett, a kibocsátási szakadékról szóló 2023. évi jelentésre, a 2023. november 2-án, „Alulfinanszírozottság és felkészületlenség – Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén a nem megfelelő beruházások és tervezés miatt továbbra is ki van szolgáltatva a világ” címmel közzétett, az alkalmazkodás hiányosságairól szóló 2023. évi jelentésre, valamint a 2023. november 8-án, „A termelés csökkentése vagy növelése? A legnagyobb fosszilistüzelőanyag-termelők még több kitermelést terveznek az éghajlattal kapcsolatos ígéretek ellenére” címmel közzétett, a termelési szakadékról szóló 2023. évi jelentésre,

— tekintettel az UNFCCC-nek a Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2023. november 14-i összefoglaló jelentésére,

— tekintettel az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával foglalkozó magas szintű független szakértői csoport második, „Az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozási kerete: döntő jelentőségű fellépés a Párizsi Megállapodás végrehajtása érdekében” című 2023. novemberi jelentésének összefoglalójára,

— tekintettel az UNEP 2023. december 1-jei, „Figyeljünk a metánra: A Nemzetközi Metánkibocsátási Megfigyelőközpont 2023. évi jelentése” című jelentésére, valamint 2021. május 6-i, „Globális metánfelmérés: A metánkibocsátás mérséklésének előnyei és költségei” című jelentésére,

— tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség által közzétett 2024. márciusi globális metán-nyomonkövetési jelentésre,

— tekintettel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról szóló, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0663),

— tekintettel az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd „Közös kilátások a mezőgazdaság és az élelmiszerek számára Európában” című zárójelentésére,

— tekintettel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a Meteorológiai Világszervezetnek (WMO) a globális éghajlat 2023. évi helyzetéről szóló, 2024. március 19-i jelentésére,

— tekintettel a Kopernikusz program éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatására és annak 2023. évi globális éghajlatváltozásról szóló összefoglaló jelentésére,

— tekintettel a fosszilis tüzelőanyagok és tartalékok globális nyilvántartására,

— tekintettel az UNEP „Making Peace with Nature: A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies” (Kibékülés a természettel – Tudományos útmutató az éghajlattal, a biológiai sokféleséggel és a szennyezéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelésére) című, 2021. február 18-i jelentésére,

— tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platformnak a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. november 25-i globális értékelő jelentésére,

— tekintettel a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény részes feleinek 15. konferenciáján (COP15) elfogadott, a biológiai sokféleségről szóló Kunming-Montreal megállapodásra,

— tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),

— tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ([8]),

([5]) HL C 232., 2021.6.16., 28. o.
([6]) HL C 445., 2021.10.29., 156. o.
([7]) HL C 184., 2022.5.5., 105. o.
([8]) HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

— tekintettel az IPBES és az IPCC által közösen támogatott, a biológiai sokféleségről és az éghajlatváltozásról szóló, 2021. június 10-i munkaértekezletről szóló jelentésre,

— tekintettel „Az óceánpolitikának adandó lendület: az óceánpolitikai irányítás és a biodiverzitás megerősítése" című, 2022. október 6-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel az ENSZ tengerjogi egyezménye keretében létrejött, a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, 2023. június 19-i megállapodásra (a nemzeti joghatóságon kívül eső területek biológiai sokféleségéről szóló megállapodás),

— tekintettel a talajvédelemről szóló, 2021. április 28-i állásfoglalására ([10]),

— tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) „Az európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban" című, 2019. december 4-i jelentésére, az EEA 2022. szeptember 8-i, az európai talajokban rejlő, az erősebb éghajlat-politikai fellépéssel összefüggő potenciálról szóló értékelésére, valamint az EEA 2024. március 11-i első európai éghajlati kockázatértékelésére,

— tekintettel „Az EU szerepéről a világ erdőinek védelmében és helyreállításában" című, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel „Az aszály, a tűzvészek és más szélsőséges időjárási jelenségek következményeiről: az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós erőfeszítések fokozása" című, 2022. szeptember 15-i állásfoglalására ([12]),

— tekintettel az ENSZ vízügyi partnerségekről és együttműködésről szóló 2023. május 9-i vízfejlesztési világjelentésére, valamint az ENSZ 2023. március 22–24. között megtartott vízügyi konferenciájára, amely 1977 óta az ENSZ első nagyszabású, vízre vonatkozó konferenciájára volt,

— tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlésének „Effective and inclusive solutions for strengthening water policies to achieve sustainable development in the context of climate change, biodiversity loss and pollution" [Hatékony és inkluzív megoldások a vízügyi politikák megerősítésére a fenntartható fejlődés elérése érdekében az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése és a szennyezés összefüggésében] címmel hozott, 2024. március 1-jei határozatára,

— tekintettel a vízhez való hozzáférés mint emberi jog külső dimenziójáról szóló, 2022. október 5-i állásfoglalására ([13]),

— tekintettel az ENSZ 2019. évi, „Senkit sem hagyunk hátra" című vízfejlesztési világjelentésére,

— tekintettel az ENSZ 2024. évi, „Víz a jólét és a béke érdekében" című vízfejlesztési világjelentésére,

— tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv" című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),

— tekintettel a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására ([14]),

— tekintettel a „UNEP Global Framework on Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste" [A vegyi anyagok globális UNEP-kerete – A vegyi anyagok és hulladékok által okozott károktól mentes bolygó érdekében] címmel 2024 márciusában kiadott dokumentumra,

— tekintettel „A légi közlekedés nem szén-dioxiddal kapcsolatos éghajlati hatásainak naprakész elemzése és a lehetséges szakpolitikai intézkedések az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30. cikkének (4) bekezdése értelmében" című, 2020. november 23-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0747),

— tekintettel a Nemzetközi Megújulóenergia-ügynökség „World Energy Transitions Outlook 2022: 1,5°C Pathway" [Az energetikai átmenettel kapcsolatos nemzetközi kitekintő: 1,5°C-os célkitűzés] című, 2023. júniusi jelentésére,

— tekintettel a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) „Nettó zéró kibocsátás 2050-ig: ütemterv a globális energiaágazat számára" című, 2021. májusi jelentésére és annak 2023. szeptemberi, „Nettó zéró ütemterv – Globális kibocsátási pályamodell az 1,5 °C-os cél elérhetőségének biztosításához" című frissített változatára,

— tekintettel az IEA „Stratégiák a megfizethető és tisztességes tiszta energiára való átállásért" című, 2024. májusi különjelentésére és „A megújuló kapacitás megháromszorozására vonatkozóan a COP28 által tett kötelezettségvállalás – Az országok törekvéseinek nyomon követése és a szakadék áthidalására irányuló szakpolitikák azonosítása" című, 2024. júniusi jelentésére,

— tekintettel az ENSZ 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretére,

— tekintettel az ENSZ Katasztrófakockázat-csökkentési Hivatala (UNDRR) által a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret végrehajtásának félidős felülvizsgálatáról kiadott 2023. évi jelentésre,

— tekintettel az UNDRR 2023. évi „Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction" [A katasztrófakockázat-csökkentésre vonatkozó globális vizsgálati jelentés] című jelentésére,

([9]) HL C 132., 2023.4.14., 106. o.
([10]) HL C 506., 2021.12.15., 38. o.
([11]) HL C 385., 2021.9.22., 10. o.
([12]) HL C 125., 2023.4.5., 135. o.
([13]) HL C 132., 2023.4.14., 54. o.
([14]) HL C 465., 2021.11.17., 11. o.

— tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) „Éghajlatváltozás és egészség” című, 2023. december 20-i jelentésére,

— tekintettel a globális éghajlati válság áldozatainak európai napjáról szóló, 2023. június 15-i állásfoglalására ([15]),

— tekintettel a Közös Kutatóközpontnak „Az éghajlatváltozás hatásai a védelmi vonatkozású kritikus energetikai infrastruktúrákra” című, 2023. június 7-i jelentésére,

— tekintettel a Tanács által 2022. március 21-én jóváhagyott, a biztonságra és védelemre vonatkozó stratégiai iránytűre,

— tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) által 2020. novemberében javasolt éghajlatváltozási és védelmi ütemtervre,

— tekintettel az EKSZ éghajlatváltozási és védelmi ütemtervéről szóló, 2022. június 7-i állásfoglalására ([16]),

— tekintettel az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülésszakán 2022. március 25-én elfogadott következtetésre, melynek címe: „Az éghajlatváltozással, a környezetvédelemmel és a katasztrófakockázat csökkentésével kapcsolatos politikák és programok keretében a nemek közötti egyenlőség elérése és valamennyi nő és lány szerepének erősítése”,

— tekintettel az éghajlatváltozás kontextusában az emberi jogok előmozdításáról és védelméről szóló, a különleges ENSZ-előadó által 2022. július 26-án kiadott jelentésre,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának „Az emberi jogok és az éghajlatváltozás” című, 2019. július 12-i 41/21. számú határozatára,

— tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. évi ENSZ-egyezményre és az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának ahhoz fűzött, 26. számú, 2023. augusztus 22-i általános megjegyzésére a gyermekek jogairól és a környezetről, különös tekintettel az éghajlatváltozásra,

— tekintettel a gyermek jogairól szóló 2021. évi uniós stratégiára,

— tekintettel az ENSZ különleges előadójának az őslakos népek jogairól szóló, 2017. november 1-i jelentésére, az éghajlatváltozás és a klímafinanszírozás őslakos népekre gyakorolt hatásáról szóló jelentésére, valamint a Stockholm +50 őslakos népekről szóló nyilatkozatra,

— tekintettel az UNFCCC „Second report on the determination of the needs of developing country Parties related to implementing the Convention and the Paris Agreement” [Második jelentés a fejlődő országnak minősülő részes felek az egyezmény és a Párizsi Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos igényeinek meghatározásáról] című, 2024. január 29-i jelentésére,

— tekintettel az új globális finanszírozási paktummal foglalkozó, 2023. júniusi csúcstalálkozó eredményeire,

— tekintettel a G20-ak az adósságkezelésnek az adósságszolgálat-felfüggesztési kezdeményezésen (DSSI) túlmutató közös keretére,

— tekintettel az Európai Számvevőszék „Az éghajlatváltozás elleni globális szövetség(+) – Az eredmények elmaradtak az ambícióktól” című, 2023. február 15-i 04/2023. sz. különjelentésére, valamint „Az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljai – A 2020-as célok megvalósultak, de kevés jel utal arra, hogy a 2030-as célok elérését célzó intézkedések elegendőek lesznek” című, 2023. június 26-i 18/2023. sz. különjelentésére,

— tekintettel az UNFCCC részes felei 2023. november 30. és december 12. között Dubajban tartott 28. konferenciájának (COP28) előkészítéséről szóló, 2023. október 17-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az UNFCCC részes felei 2024. november 11. és 22. között Bakuban tartandó 29. konferenciájának (COP29) előkészítéséről szóló, 2024. október 14-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az ENSZ 2024. évi éghajlatváltozási konferenciájára (COP29, 2024. november 11–22.) kapcsán az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról szóló, 2024. október 8-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a Bakuban (Azerbajdzsán) tartandó éghajlatváltozási konferenciával (COP29) kapcsolatosan a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett kérdésekre (O-0010/2024 – B10-0104/2024 és O-0009/2024 – B10-0105/2024),

— tekintettel eljárási szabályzata 142. cikkének (5) bekezdésére és 136. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

([15]) HL C, C/2024/488., 2024.1.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/488/oj.
([16]) HL C 493., 2022.12.27., 19. o.

A. mivel az Európai Parlament éghajlati és környezeti vészhelyzetet hirdetett ki, és elkötelezte magát e fenyegetés sürgős leküzdése és megfékezése mellett;

B. mivel a Párizsi Megállapodás 2016. november 4-én lépett hatályba; mivel eddig a globális kibocsátások több mint 98 %-áért felelős 193 állam és az EU csatlakozott a megállapodáshoz;

C. mivel az UNEP kibocsátási szakadékról szóló 2023. évi jelentése szerint a Párizsi Megállapodás keretében tett, 2030-ra vonatkozó, feltételhez nem kötött nemzetileg meghatározott hozzájárulások teljes körű végrehajtása megfelelő pályára állítaná a világot ahhoz, hogy ebben az évszázadban 2,9 °C-ra lehessen korlátozni a hőmérséklet-emelkedést; mivel a nemzetileg meghatározott, feltételekhez kötött hozzájárulások teljes körű végrehajtása 2,5 °C-ra csökkentené a hőmérséklet-emelkedést;

D. mivel az UNFCCC nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló 2023. évi összefoglaló jelentése megállapítja, hogy 2030-ban a teljes globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás (ÜHG) szintje az előrejelzések szerint 2 %-kal lesz alacsonyabb a 2019. évi szintnél; mivel a 2023-ban a COP28 keretében elvégzett első globális értékelés kiemeli, hogy az éghajlatváltozás kockázatainak és hatásainak jelentős csökkentése érdekében a globális felmelegedést 1,5 °C-ra kell korlátozni; mivel a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C alatt tartásának mozgástere riasztó ütemben csökken; mivel a kibocsátások továbbra is növekednek, és egyre nő a kibocsátási szakadék; mivel az IPCC arra a következtetésre jut, hogy a felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó forgatókönyvek esetén az ÜHG-kibocsátásnak 2030-ra 43 %-kal a 2019-es szint alatt kell lennie;

E. mivel bolygónk – a Stockholm Resilience Centre által meghatározott – kilenc tűrőképességi határából hatot átléptünk;

F. mivel a COM(2024)0063 bizottsági közlemény meghatározza a 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célértéket; mivel Ursula von der Leyen megválasztott elnökként kötelezettséget vállalt arra, hogy az új Bizottságnak szóló politikai iránymutatásaiban 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célértéket javasol;

G. mivel az EU és tagállamai 2023. október 16-án benyújtották a nemzetileg meghatározott hozzájárulások aktualizált változatát, amelyben kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkentik nettó ÜHG-kibocsátásukat, vállalva ezáltal, hogy továbbra is globális vezető szerepet töltenek be az éghajlat-politika terén;

H. mivel az Egyesült Államok a globális halmozott szén-dioxid-kibocsátás 24,1 %-áért, az EU-27 16,7 %-áért, Kína 14,7 %-áért, Oroszország 6,7 %-áért és az Egyesült Királyság pedig 4,5 %-áért felelős;

I. mivel a globális éghajlat-politikai célok elérése érdekében valamennyi félnek közös erőfeszítést kell tennie; mivel az EU kibocsátása a világ kibocsátásainak mintegy 6,1 %-át teszi ki, míg az EU lakossága a teljes globális kibocsátás 5,7 %-áért felelős ([17]), ([18]), ([19]); mivel a dekarbonizáció az EU-ban önmagában nem lesz elegendő;

J. mivel a Globális Légkörkutatási Kibocsátási Adatbázis (EDGAR) közösségi ÜHG-adatbázisa azt mutatja, hogy 2023-ban a legnagyobb gazdaságok, például Kína, India és Brazília növelték kibocsátásaikat, míg az EU-27 valamennyi ágazatában csökkent az ÜHG-kibocsátás 2022-höz képest;

K. mivel a COP28 során 2023-ban elvégzett első globális értékelés (GST) hangsúlyozta, hogy a fenntartható fejlődési célok elérésének tágabb összefüggésében sürgősen kezelni kell az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése egymással összefüggő globális válságait, valamint rámutatott a természet és az ökoszisztémák védelmének, megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának alapvető fontosságára a fenntartható éghajlat-politikai fellépés szempontjából;

L. mivel a víz az emberi élet és a gazdasági tevékenységek, többek között a mezőgazdaság és az ökoszisztémák alapvető erőforrása; mivel a vízzel kapcsolatos kihívások – többek között a vízszennyezés és a vízhiány – egyre nőnek; mivel a víz olyan elsődleges erőforrás, amelyen keresztül az éghajlatváltozás hatással van a társadalmakra és az ökoszisztémákra, többek között aszályok, árvizek, vízhiány, valamint az erősebbé váló és gyakrabban előforduló esőzések miatti változó csapadékmennyiség révén; mivel ez súlyosbítja az éghajlatváltozás hatását és az általa a biológiai sokféleségre, az ökoszisztéma rezilienciájára, a mezőgazdaságra, az élelmezés- és energiabiztonságra és az alapvető emberi szükségletekre jelentett kockázatokat, miközben veszélyezteti a nehezen elért fejlesztési eredményeket és a zöld átállást, valamint az emberi jogokat és a békét; mivel 1,42 milliárd ember él olyan területeken, ahol magas vagy rendkívül nagy a vízszennyezés; mivel az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens víz- és szennyvízkezelés az éghajlatváltozás mérséklésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak alapvető részét képezi; mivel többek között a víztervezés, a vízgazdálkodás, a vízzel kapcsolatos innovációba való – így az energia- és vízhatékonyságot érintő – beruházások, az újrafelhasználás, valamint az édesvízi ökoszisztémák helyreállítása és védelme révén biztosítani kell a víz által nyújtott számos ökoszisztéma-szolgáltatást; mivel a vízgazdálkodás szorosan kapcsolódik más szakpolitikákhoz, ami szakpolitikai koherenciát és egységes fellépést tesz szükségessé a vízgyűjtők teljes szintjén, természetalapú megoldásokat alkalmazva;

([17]) A Bizottság „2024. évi uniós éghajlat-politikai eredményjelentés” című, 2024. október 31-i közleménye (COM(2024)0498).

([18]) Az ENSZ Környezetvédelmi Programja, 2024. évi jelentés a kibocsátási szakadékról.

([19]) Európai Bizottság: Közös Kutatóközpont, a Globális Légkörkutatási Kibocsátási Adatbázis (EDGAR) közösségi ÜHG-adatbázisa, A világ valamennyi országának ÜHG-kibocsátása – 2024.

M. mivel a talaj a legnagyobb szárazföldi széntároló, és mivel az egészséges talajok biztosítják az ellenálló képességet és csökkentik az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottságot;

N. mivel az erdők alapvető szerepet játszanak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és az éghajlatváltozás mérséklésében; mivel a legfontosabb éghajlatváltozás-mérséklési intézkedések közé tartozik az erdőirtás megállítása, az erdővédelem fokozása, az erdőtelepítés és az újraerdősítés, valamint a felelős beszerzés;

O. mivel a hőség hatásai a városi hőszigethatás miatt súlyosbodhatnak a városokban, ahol a világ népességének több mint fele él; mivel a hőhullámok az energiafelhasználás ugrásszerű növekedéséhez, a munkatermelékenység csökkenéséhez és növekvő egészségügyi kockázatokhoz vezet, emiatt pedig növekszik a hőhullámok miatt bekövetkező halálesetek száma; mivel a természetes megoldások, a zöld infrastruktúra beépítése és a természetes árnyékolás telepítése hozzájárul a városok hőmérsékletének csökkentéséhez;

P. mivel az IPCC hatodik értékelő jelentése és az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület tudományos szakvéleménye az egész Unióra kiterjedő 2040-es éghajlat-politikai cél és a 2030–2050 közötti időszakra vonatkozó üvegházhatásúgáz-költségvetés meghatározásáról egyértelműen kimondja, hogy a Párizsi Megállapodás szerinti éghajlat-politikai célok és a nulla nettó ÜHG-kibocsátás eléréséhez elsősorban a szén-dioxid, a metán és más ÜHG-kibocsátások mélyreható, gyors és tartós csökkentésére, valamint nagyléptékű szárazföldi és technológiai szén-dioxid-eltávolításra van szükség;

Q. mivel csak 14 ország hagyta jóvá a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést, amelyek közül egyik sem uniós tagállam;

R. mivel „A megújuló kapacitás megháromszorozására vonatkozóan tett kötelezettségvállalás – Az országok törekvéseinek nyomon követése” című IEA-jelentés szerint a megújuló energia 2030-ig történő bevezetésére vonatkozó, a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokban foglalt kötelezettségvállalások csak a megújuló energia megháromszorozására vonatkozó célkitűzés 12 %-ának elérését eredményeznék;

S. mivel az óceánok bolygónk legnagyobb szénelnyelői, amelyek elnyelik a növekvő üvegházhatásúgáz-kibocsátásból felszabaduló többlethőt és energiát; mivel a tengeri biológiai sokféleség súlyosan veszélyeztetett annak ellenére, hogy az óceánok éghajlat-szabályozóként egyedülálló és létfontosságú szerepet játszanak; mivel ezen ökoszisztémák, például a korallzátonyok, a mangroveerdők és a tengerifűágyak romlása gyengíti az óceán képességét a szén megkötésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, súlyosbítva az éghajlati hatásokat;

T. mivel a metán az ipari forradalom óta mért globális hőmérséklet-emelkedés mintegy 30 %-áért felelős; mivel a metánkibocsátás gyors és tartós csökkentése elengedhetetlen a globális felmelegedés rövid távú korlátozásához;

U. mivel a Nemzetközi Energia Ügynökség becslése szerint a fosszilis tüzelőanyagokból származó metánkibocsátást 2030-ig 75 %-kal kellene csökkenteni ahhoz, hogy a felmelegedés 1,5 °C alatt maradjon, és rámutatott, hogy az országok és vállalatok eddigi vállalásai csak 50 %-os csökkenéshez vezetnének, ráadásul a legtöbb vállalást még nem támasztják alá végrehajtási tervek;

V. mivel az UNFCCC által az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására vonatkozóan kitűzött cél megvalósítása terén elért eredményekről szóló hetedik OECD-értékelés megállapította, hogy 2022-ben a fejlett országok összesen 115,9 milliárd USD-t biztosítottak a fejlődő országok számára az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására, amely összeg még mindig messze elmarad a tényleges szükséglettől;

W. mivel az UNFCCC fejlődő országok igényeinek meghatározásáról szóló első jelentése megállapítja, hogy a részes fejlődő országok által benyújtott nemzeti jelentések azt mutatják, hogy a keretegyezmény és a Párizsi Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos szükségleteik kielégítésének költségei 2030-ig összesen 5,8–5,9 billió USD-t tesznek ki;

X. mivel az UNEP alkalmazkodási hiányosságokról szóló 2023. évi jelentése kiemeli, hogy az alkalmazkodás jelenlegi becsült finanszírozási hiánya évi 194–366 milliárd USD, és ez a hiány az éghajlati hatások fokozódásával nőni fog;

Y. mivel az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának jelenlegi, a 2025-ig tartó időszakban évi 100 milliárd USD-t kitevő összegű célját az UNFCCC 1992-es aláírásakor iparosodottnak minősített felek finanszírozzák; mivel ez a besorolás már nem tükrözi megfelelően az országok pénzügyi teljesítőképességét és kumulatív múltbeli kibocsátásait, amelyek azóta jelentősen változtak;

Z. mivel a Párizsi Megállapodás 2. cikkével összhangban a zöld átállás egyik alapvető célja, hogy a globális pénzügyi mozgásokat összhangba hozzák a klímasemleges és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaság felé vezető pályamodellel;

AA. mivel az első uniós éghajlati kockázatértékelési jelentés (EUCRA) megállapításai szerint Európában egyes éghajlati kockázatok már most kritikus szinten vannak, míg sok más kockázat kritikus vagy akár katasztrofális szintet érhet el ebben az évszázadban, ami kárt okozhat a gazdaságok és vállalatok versenyképességében, a geopolitikai környezetben, a munkaerő számára és a társadalmi kohézió szempontjából; mivel az EUCRA jelentése azt ajánlja, hogy gyakorlatilag minden szakpolitikai területen általánosan érvényesítsék a jelenlegi és jövőbeli éghajlati kockázatokat, mind uniós, mind nemzeti szintű fellépés révén;

AB. mivel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület hangsúlyozza, hogy Unió-szerte sürgősen és teljes mértékben meg kell szüntetni a káros fosszilis tüzelőanyagok támogatását; mivel a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program határidő megszabását írja elő a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának kivezetésére, összhangban a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására vonatkozó célkitűzéssel; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program előrehaladásáról szóló, 2023. évi nyomonkövetési jelentése kiemeli, hogy a legtöbb tagállam nem rendelkezik konkrét tervekkel arra vonatkozóan, hogy hogyan és mikorra kívánja fokozatosan megszüntetni a fosszilis tüzelőanyagok támogatását; mivel ez döntő fontosságú a megújuló energiára való átállás felgyorsítása, az erőforrások méltányos elosztásának biztosítása és a Párizsi Megállapodás szerinti uniós éghajlat-politikai célértékek elérése szempontjából;

AC. mivel az egészségügyi, valamint a környezeti és éghajlati válságok között tudományosan bizonyított összefüggések vannak; mivel az éghajlatváltozás hatásai aránytalanul sújtják a legkiszolgáltatottabb népességcsoportokat, akik az élelmiszer- és vízellátás bizonytalanságának, az egészségügyi veszélyeknek, a lakóhelyelhagyásnak és a megélhetés elvesztésének nagyobb kockázatával szembesülnek;

AD. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja nemcsak súlyosan sérti a nemzetközi jogot, és tömeges haláleseteket és károkat okoz a polgároknak, hanem késlelteti az éghajlatváltozással kapcsolatos, égetően szükséges fellépést is, és azonnali és hosszú távú környezetkárosodáshoz vezet;

AE. mivel az éghajlatváltozás egyre inkább a migráció és a lakóhelyelhagyás egyik fő mozgatórugójává válik, és emberek milliói kényszerülnek elhagyni otthonukat a tengerszint emelkedése, a szélsőséges időjárási események, az aszályok és az erőforrások szűkössége miatt; mivel 2050-re 216 millió ember válhat klímamenekültté Afrikán, Latin-Amerikán, Ázsián, valamint a csendes-óceáni és kelet-európai régiókon belül ([20]);

A globális értékelés és a bakui COP29

1. üdvözli a COP28-on tartott első globális értékelés eredményét, amely elismeri, hogy a globális felmelegedés 1,5 °C-ra, – attól való eltérést nem vagy csak korlátozott mértékben engedélyezve – illetve 2 °C-ra való korlátozásához a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak 2025 előtt tetőzniük kell, és hogy a globális felmelegedés 1,5 °C-ra – attól való eltérést nem vagy csak korlátozott mértékben engedélyezve – való korlátozásához a globális ÜHG-kibocsátás jelentős, gyors és tartós, a 2019-es szinthez képest 2030-ig 43 %-os, 2035-ig pedig 60 %-os csökkentésére van szükség, 2050-re pedig el kell érni a nettó zéró ÜHG-kibocsátást;

2. üdvözli az EU által a COP28 konferencián bejelentett, a globális éghajlatvédelmi törekvések jelentős fokozására irányuló kulcsfontosságú kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket; sürgeti az összes felet, hogy ambiciózus végrehajtás és a nemzeti szinten meghatározott intézkedések fokozása révén tegyenek eleget vállalásaiknak; hangsúlyozza, hogy valamennyi fő kibocsátó, valamint a G20 országok különleges felelőssége, hogy vezető szerepet vállaljanak; hangsúlyozza, hogy közös erőfeszítésre és további intézkedésekre van szükség valamennyi ország, különösen valamennyi nagy és feltörekvő gazdaság részéről; felhívja az EU-t és a hasonlóan gondolkodó partnereket, hogy működjenek együtt valamennyi féllel a COP29 sikeres kimenetelének biztosítása érdekében;

3. támogatja a COP28 arra irányuló felhívását, hogy az UNFCCC részes felei járuljanak hozzá a globális megújulóenergia-kapacitás megháromszorozására és az energiahatékonyság-javulás éves globális átlagos ütemének 2030-ig történő megkétszerezésére irányuló globális erőfeszítéshez; sürgeti az összes felet, hogy fogadjanak el konkrét célértékeket és az e célértékek elérésére szolgáló szakpolitikákat, és ezeket vegyék figyelembe nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikban; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU és a tagállamok vezető szerepet játsszanak a megújulóenergia-infrastruktúrák kiépítésének felgyorsításában és az abba történő befektetés fokozásában, valamint az energiatárolási technológiákkal kapcsolatos innováció előmozdításában;

4. támogatja a COP28 részes felekhez intézett azon felhívását, hogy gyorsítsák fel a széntüzelésen alapuló energiatermelés fokozatos csökkentésére irányuló erőfeszítéseiket, és az energiarendszerekben igazságos, rendezett és méltányos módon szakadjanak el a fosszilis tüzelőanyagoktól, azzal a céllal, hogy felgyorsítsák a fellépést ebben a kritikus évtizedben annak érdekében, hogy a tudományos fejlődéssel lépést tartva 2050-re megvalósuljon a nulla nettó kibocsátás; sajnálja, hogy az energiával kapcsolatos globális szén-dioxid-kibocsátás 2023-ban új rekordszintet ért el; kéri, hogy az UNFCCC globális értékelésről folytatott párbeszéde keretében tartsanak egy olyan ülést, amely a fosszilis tüzelőanyagok további terjedésének megszüntetése során az országok előtt álló kihívásokkal foglalkozik; ismételten felszólítja a feleket, hogy dolgozzanak ki egy, a fosszilis tüzelőanyagok terjedésének megakadályozásáról szóló szerződést;

5. megjegyzi, hogy a felszíni levegő globális hőmérséklete már közel 1,3 °C-kal nőtt az iparosodás előtti szinthez képest, és hogy 2023 és 2024 nyara volt a világ és Európa legmelegebb éve és nyara ([21]); hangsúlyozza, hogy a rekordhőhullámok, aszályok és erdőtüzek már eddig is mintegy 0,6 %-os átfogó veszteséget okoztak a bruttó hazai termékben 2023-ban, és hogy az időjárással és az éghajlattal kapcsolatos szélsőségek mintegy 650 milliárd EUR veszteséget okoztak Európában az 1980 és 2022 közötti időszakban; hangsúlyozza, hogy az éghajlati kockázatokat az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó hatékony intézkedések késlekedése növelni fogja, ami a veszteségek és a károk növekedéséhez vezet;

([20]) Világbank, Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration (Groundswell 2. rész: Fellépés a belső éghajlati migráció terén), Washington, DC, 2021.

([21]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség, „Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe" (Az időjárási és éghajlati szélsőségek gazdasági veszteségei Európában), 2023. október.

6. aggodalmát fejezi ki az UNEP kibocsátási szakadékról szóló 2023. évi jelentésének megállapításai miatt, amelyek szerint a jelenlegi, feltételhez nem kötött nemzetileg meghatározott hozzájárulások teljes körű végrehajtása a világot a 2,9 °C-os globális felmelegedés felé terelné, míg a feltételes nemzetileg meghatározott hozzájárulások ezen felüli végrehajtása és fenntartása az évszázad végére 2,5 °C-os globális felmelegedést eredményezne; felhívja a figyelmet arra, hogy ez a trend messze elmarad a Párizsi Megállapodás összes része fele által a COP28 globális értékelése során elfogadott 1,5 °C-os célkitűzésétől, és a világot a visszafordíthatatlan éghajlatváltozás és a kritikus fordulópontok átlépése felé vezető veszélyes útra viszi;

7. megjegyzi, hogy jelenleg a felek nemzetileg meghatározott hozzájárulásai együttesen messze nincsenek olyan pályán, amely elvezetne a Párizsi Megállapodás hosszú távú céljainak eléréséhez; felhívja az összes felet, hogy a tartsák be a COP26 közös időkeretekre vonatkozó határozatát, és 2025-ben közöljék a 2035-re vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásukat, és azt a Párizsi Megállapodásban előírt határidőig nyújtsák be; felhívja az összes felet, hogy sürgősen fokozzák éghajlat-politikai célkitűzéseiket és az azokat kísérő szakpolitikáikat, és növeljék nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik ambícióját, hogy megvalósítsák a klímasemleges gazdaságra való gyors és igazságos átállást, és a Párizsi Megállapodással és az első globális értékelés eredményével összhangban törekedjenek a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra való korlátozására; üdvözli „Az 1,5 °C-os küldetés ütemterve” című dokumentumot, amelynek célja, hogy erősítse az ambíciót a nemzetileg meghatározott hozzájárulások következő fordulójában, amelyet a COP elnökségi trojka indított el; felhívja a globális értékelésről szóló párbeszédet, hogy az eszközök, módszertanok és ágazatspecifikus iránymutatások azonosítása révén támogassa a feleket nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik aktualizálásában; hangsúlyozza, hogy a következő globális értékelés szempontjából fontos, hogy a hetedik értékelési ciklust átfogóan és időben végrehajtsák;

8. sürgeti az összes felet, hogy a következő, 2035-re vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikban a legújabb tudományos ismeretek alapján és az eltérő nemzeti körülmények fényében terjesszenek elő ambiciózus, számszerűsített, a gazdaság egészére kiterjedő abszolút – nem pedig relatív – kibocsátáscsökkentési célokat, amelyek valamennyi üvegházhatású gázra, ágazatra és kategóriára kiterjednek, és összhangban vannak a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló célértékkel; hangsúlyozza, hogy ezeknek a felülvizsgált nemzetileg meghatározott hozzájárulásoknak átlátható nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusokat kell tartalmazniuk annak biztosítása érdekében, hogy az előrehaladást hatékonyan nyomon lehessen követni a nemzeti éghajlat-politikai kötelezettségvállalások és az ágazati célok tekintetében; hangsúlyozza, hogy valamennyi éghajlat-politikai célkitűzésnek egyértelműnek és átláthatónak kell lennie, és felhívja a Bizottságot, hogy a 2040-es cél részeként javasoljon külön részcélokat a bruttó kibocsátás csökkentésére, a szárazföldi elnyelésre és a technológiai eltávolításra vonatkozóan; felhívja az összes többi felet, hogy nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik is legyenek hasonlóan egyértelműek;

9. sürgeti az összes felet, hogy konstruktívan vegyenek részt a COP29 konferencián annak érdekében, hogy megállapodásra jussanak a 6. cikk szerinti együttműködési mechanizmusokra vonatkozó szilárd és szigorú olyan szabályokról, amelyek hozzájárulnak a Párizsi Megállapodás hosszú távú céljaihoz, előmozdítják a magánszféra bevonását, és jobban mozgósítják a pénzügyi és nem pénzügyi forrásokat az éghajlat-politikai fellépés érdekében, beleértve az önkéntes szén-dioxid-piaci fellépést és a nem piaci megközelítéseket is; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a tárgyalások során a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek alapján határozottan álljanak ki az éghajlati integritás magas szintje mellett; hangsúlyozza, hogy az együttműködési mechanizmusoknak az elszámoltathatóság, a nyomon követés és az átláthatóság legmagasabb szintjét kell képviselniük, és meg kell előzniük a kettős elszámolást és az olyan kiskapukat, amelyek alááshatják az éghajlat-politikai törekvéseket, ugyanakkor tényleges és ellenőrizhető kibocsátáscsökkentést kell elérniük, és támogatniuk kell a megújuló energiára való átállást, különösen a fejlődő országokban; hangsúlyozza, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulások végrehajtásához nyújtott finanszírozásnak és egyéb, nem piaci alapú támogatásnak újraeloszthatónak, tartósnak és hosszú távon kiszámíthatónak kell lennie;

10. kitart amellett, hogy a szén-dioxid-eltávolításra vonatkozó, 6. cikk szerinti szabályoknak biztosítaniuk kell a környezeti integritást, és ezért szigorú kritériumokat kell meghatározniuk a számszerűsítésre, az addicionalitásra és a kibocsátási alapértékekre, a felelősségre, az állandóságra és a fenntarthatóságra, valamint az emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozóan, és hogy ezeket független tanúsítás és ellenőrzés mellett kell végrehajtani, amint az a közelmúltban elfogadott uniós tanúsítási keret esetében is történik; hangsúlyozza, hogy az uniós kerettel összhangban szigorúan el kell különíteni az ideiglenes és a végleges eltávolításokat; üdvözli azt a megállapodást, amely szerint a kibocsátás elkerülése alapján nem lehet a 6. cikk szerinti kredithez jutni, és kitart amellett, hogy ezt a szabályt szigorúan be kell tartani;

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozása és a fenntartható finanszírozás

11. elismeri, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem közfinanszírozásának legnagyobb részét az EU, tagállamai és az EBB nyújtják együttesen, amelyek az éghajlatváltozás elleni küzdelem globális közfinanszírozásának nagyjából harmadát biztosítják, és hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem közforrásokból származó európai finanszírozása 2022-ben minden eddiginél magasabb összeget, 28,5 milliárd EUR-t tett ki – ennek fele vissza nem térítendő támogatásból, fele pedig nem támogatási eszközökből, különösen hitelekből tevődött össze –, amely mellett összesen 11,9 milliárd EUR magánfinanszírozást is mozgósítottak;

12. megjegyzi, hogy a fejlett országok 2022-ben összesen 115,9 milliárd USD-t biztosítottak és mozgósítottak az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására a fejlődő országok számára, amelynek 69 %-át hitelként, 28 %-át pedig vissza nem térítendő támogatásként nyújtottak, és hogy ez első alkalommal haladta meg az UNFCCC éves 100 milliárd USD összegű finanszírozási célját ([22]); sürgeti az országokat annak biztosítására, hogy a 100 milliárd USD-s cél 2025-ig a továbbiakban is teljesüljön; emlékeztet a COP26 megállapításaira, amelyek arra ösztönzik a fejlett nemzeteket, hogy a 2019-es szinthez képest 2025-ig legalább kétszerezzék meg az alkalmazkodás kollektív finanszírozását annak érdekében, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban egyensúlyt érjenek el az alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése között;

13. felhívja a részes feleket, hogy a COP29 konferencián állapodjanak meg az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos, a 2025 utáni időszakra vonatkozó új számszerűsített kollektív célról, amelynek globális erőfeszítéseken, valamint különböző forrásokon, eszközökön és csatornákon kell alapulnia, beleértve a köz-, magán- és innovatív finanszírozási forrásokat is; felhívja az összes felet annak biztosítására, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél kiegyensúlyozott módon foglalkozzon az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodással, valamint a veszteségekkel és a károkkal, ami magában foglalhatja az önálló célok feltárását is;

14. emlékeztet arra, hogy számos fejlődő ország nemzetileg meghatározott hozzájárulása a nemzetközi klímafinanszírozástól függ; kiemeli ezért, hogy a megfelelő klímafinanszírozás biztosítása kulcsfontosságú a Párizsi Megállapodás céljának eléréséhez; megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozási szükségletei jelentősen nőnek, és hogy az UNFCCC Pénzügyi Állandó Bizottsága által azonosított költségigényekre vonatkozó becslések következetesen jóval meghaladják a jelenlegi 100 milliárd USD-s célt, és 2030-ig évente átlagosan több mint 1 billió USD-t érnek el, valamint hogy a becslések a szükségletek típusa és a fejlődő országok alcsoportja szerint eltérőek; hangsúlyozza ezért, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célnak egyértelműen tükröznie kell az éghajlatváltozás elleni küzdelem globális finanszírozásának megnövekedett igényét, különösen a fejlődő kis szigetállamok és a legkevésbé fejlett országok esetében, és hogy azt tudományosan megalapozott módon kell meghatározni, továbbá a hivatalos fejlesztési támogatáshoz képest újnak kell lennie és ki kell egészítenie azt;

15. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos 2025 utáni új, számszerűsített kollektív cél teljesítésével kapcsolatos felelősségnek szélesebb hozzájárulói körre kell kiterjednie, figyelemmel a felek változó pénzügyi teljesítőképességeire és múltbeli kibocsátási szintjeire; kitart amellett, hogy a magas kibocsátású és magas GDP-vel rendelkező feltörekvő gazdaságoknak hozzá kell járulniuk az új célhoz;

16. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél oly módon differenciálja a finanszírozási szinteket, hogy azok jobban tükrözzék a globális felmelegedésnek leginkább kitett és korlátozott képességekkel rendelkező országok, nevezetesen a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok szükségleteit és prioritásait;

17. ismételten kéri, hogy hozzanak létre egy kiszámítható uniós finanszírozási mechanizmust, amely további és megfelelő támogatást nyújt, és biztosítja az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozási céljából való méltányos uniós részesedés megvalósítását; felhívja az uniós tagállamok klímafinanszírozással foglalkozó tárgyalóit, hogy szerezzenek saját pénzügyminisztériumaiktól egyértelmű megbízást ahhoz, hogy érdemi pénzügyi hozzájárulást tudjanak nyújtani az új számszerűsített kollektív célhoz;

18. úgy véli, hogy a nemzeti koordinációs csoport fő céljának egyértelműen prioritásként kell kezelnie a vissza nem térítendő támogatásokon alapuló finanszírozást; hangsúlyozza, hogy új és innovatív finanszírozási forrásokat kell meghatározni; hangsúlyozza, hogy ezeknek a forrásoknak társadalmilag méltányosnak kell lenniük, és összhangban kell állniuk a „szennyező fizet” elvvel, biztosítva, hogy az éghajlatváltozás költségeit azok viseljék, akik a legnagyobb fizetőképességgel rendelkeznek, és a legnagyobb felelősséget viselik az éghajlatváltozás előidézéséért; rámutat a fosszilis tüzelőanyagok ellátási láncából származó lehetséges pénzügyi hozzájárulásokra; kéri, hogy a nemzeti koordinációs csoport rendelkezzen olyan struktúrával, amely reagál az éves 100 milliárd USD-s célból levont tanulságokra, és rendelkezzen szilárd átláthatósági és elszámoltathatósági mechanizmusokkal annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni a megállapodás szerinti aránynak az elfogadott határidőkön belüli teljesítését, és el lehessen kerülni a kettős beszámítást és a zöldrefestést;

19. aggodalommal állapítja meg, hogy az éghajlatváltozás által veszélyeztetett országok közül sok el van adósodva vagy annak kockázatának van kitéve, és a növekvő adósságterhek kettős válságával és az éghajlatváltozás eszkalálódó hatásaival néz szembe; aggodalommal állapítja meg továbbá, hogy az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos költségek és szükségletek növekednek, ami a finanszírozási hiány növekedéséhez vezet, miközben a fejlődő országok különös költségvetési megszorításokkal szembesülnek; úgy véli ezért, hogy együttesen kell kezelni az éghajlati és az adósságválságot; kéri, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozása során kezeljék prioritásként a vissza nem térítendő támogatáson alapuló és adósságot nem okozó eszközöket és intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy ezek az országok adósságterhük növelése nélkül tudják végrehajtani a szükséges mérséklési és alkalmazkodási intézkedéseket, többek között a nemzeti koordinációs csoport kialakítása során is; felszólít továbbá egy hatékony adósságrendezési mechanizmus létrehozására, amely magában foglalja a hitelezőkkel szembeni összehasonlítható bánásmód elvét, valamint az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára vonatkozó adósságzáradékok beépítését a multilaterális fejlesztési bankok jövőbeli hitelezésébe;

([22]) OECD, Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-2022 (A fejlett országok által nyújtott és mozgósított klímafinanszírozás 2013–2022-ben) 2024. május 29.

20. emlékeztet a COP27 következtetéseire, amelyek szerint az éghajlatvédelmi átálláshoz szükséges finanszírozás biztosításához át kell alakítani a pénzügyi rendszert, annak struktúráit és folyamatait, bevonva a kormányokat, a központi bankokat, a kereskedelmi bankokat, az intézményi befektetőket és más pénzügyi szereplőket; úgy véli, hogy az éghajlatvédelmi átálláshoz kapcsolódó erőfeszítések elősegítéséhez be kell vonni a hazai és nemzetközi pénzügyi rendszereket a tiszta technológiák finanszírozásához való hozzáférés akadályainak felszámolása, valamint az állami és magánfinanszírozásnak a kibocsátásintenzív tevékenységektől való eltérítése érdekében;

21. alapvető fontosságúnak tartja a bridgetowni kezdeményezés haladéktalan előmozdítását; úgy véli, hogy az új számszerűsített kollektív cél kulcsfontosságú lehetőséget jelent a nemzetközi pénzügyi rendszer reformjainak felgyorsítására, a bridgetowni kezdeményezés elveinek beépítésével; felhívja a főbb nemzetközi pénzügyi intézményeket és a multilaterális fejlesztési bankokat, hogy portfólióikat és hitelezési politikájukat hangolják össze a Párizsi Megállapodással;

22. emlékeztet az Európai Beruházási Bank (EBB) uniós klímabankként betöltött szerepére, valamint a közelmúltban elfogadott klímabank-ütemtervre és az aktualizált energiahitel-nyújtási politikára, valamint az Európai Beruházási Bank (EBA) arra irányuló további erőfeszítéseire, hogy ösztönözze az éghajlatváltozással kapcsolatos beruházásokat; üdvözli az Európai Központi Bank elkötelezettségét amellett, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolásokat beépítse monetáris politikai keretébe;

23. megjegyzi, hogy számos ország magas kockázati profilja miatt nem képes kellőképpen magánberuházásokat vonzani és mozgósítani az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás terén; felhívja a nemzetközi pénzügyi intézményeket, a multilaterális fejlesztési bankokat és a kormányokat, hogy a COP29 keretében tegyenek javaslatot az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó projektekre vonatkozó megfelelő pénzügyi kockázatmegosztási tervekre, valamint hangolják össze e terveket; felhívja a többi országot és a multilaterális fejlesztési bankokat, köztük az EBB-t, hogy a jövőbeli hitelezés során fogadjanak el az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát előmozdító adósságkezelési rendelkezéseket;

24. emlékeztet arra, hogy a fosszilis tüzelőanyagok az összes ÜHG több mint 75 %-áért felelősek, és ezek járulnak hozzá a legnagyobb mértékben az éghajlatváltozáshoz, ezek kibocsátása pedig továbbra is növekszik; megjegyzi, hogy még mindig a fosszilis tüzelőanyagok fedezik a világ energiaszükségletének több mint 80 %-át; hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése szükséges és technológiailag meg is valósítható; megjegyzi, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség 2050-ig megvalósítandó nettó zéró kibocsátásra vonatkozó ütemterve szerinti, a globális hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C alatt tartására irányuló pálya nem igényel új olaj-, gáz- vagy szénfejlesztést;

25. hangsúlyozza, hogy a COP29 egyik célja a fosszilis tüzelőanyagokról a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra való igazságos, rendezett és méltányos átállás érdekében egy, a COP28-on tartott első globális értékelés eredményének nyomán kialakított egyértelmű jelzés koordinálása kell, hogy legyen; kiemeli annak fontosságát, hogy egyértelműséget biztosító számszerűsített értékeket és határidőket vezessenek be a fellépés ezen évtizedben való felgyorsítása érdekében; felhívja az összes felet, köztük az EU-t is, hogy fogadjanak el terveket a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésére, összhangban a Párizsi Megállapodás hőmérsékleti céljával; felhívja a feleket, hogy vizsgálják meg a fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó vállalatok párizsi célokhoz való hozzájárulásának növelésével kapcsolatos lehetőségeket;

26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a lehető leghamarabb fokozatosan megszüntessék a fosszilis tüzelőanyagokat; megjegyzi, hogy e célkitűzés teljesítése során az EU-nak arra kell törekednie, hogy az energiaszámlák csökkentése révén maximalizálja energiabiztonságát, ipari versenyképességét és a polgárok jólétét, valamint hogy energiahatékony és megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaságot építsen ki; megjegyzi különösen, hogy sürgősen véget kell vetni az orosz fosszilis tüzelőanyagok, többek között a földgáz uniós behozatalának, mivel az támogatja Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját; felhívja a G7-országokat, hogy jó példával járjanak elöl az energetikai átállásban, és felszólítja az összes felet, hogy dekarbonizálják energiarendszerüket, és állítsák le a fosszilis tüzelőanyagok kitermelésére irányuló valamennyi új beruházást; üdvözöl minden olyan kezdeményezést, amely az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentésére és energiaszolgáltatói sokszínűségének növelésére irányul; tudomásul veszi az EU nemzetközi partnerekkel folytatott, az energiaellátás diverzifikálására irányuló folyamatban lévő munkáját;

27. aggodalommal jegyzi meg, hogy a fosszilis energia támogatásai az EU-ban 2010 és 2020 között stabilak maradtak, évente mintegy 50 milliárd EUR-t tettek ki, sőt 2022-ben 123 milliárd EUR-ra nőttek; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak végre kell hajtaniuk a 8. környezetvédelmi cselekvési programban szereplő azon követelményt, amely szerint „kötelesek a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló törekvéssel összhangban határidőt szabni a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetésére”; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatásáról szóló nemzeti jelentéstételüket, és konkrét szakpolitikák, határidők és intézkedések révén tervezzék meg azok késedelem nélküli, fokozatos, olyan módon történő megszüntetését, hogy támogatják az Unió energia- és élelmezésbiztonságát, ipari versenyképességét és a polgárok jólétét, és csökkentsék az energiaszámlákat; felhívja a Bizottságot, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program e követelményével összhangban dolgozzon ki egy erre vonatkozó keretet;

28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kormányok 2023-ban világszerte több mint 620 milliárd USD-t költöttek a fosszilis tüzelőanyagok támogatására, ami jelentősen meghaladja azt a 70 milliárd USD-t, amelyet a tiszta energia támogatására fordítottak; ösztönzi az összes felet, hogy a lehető leghamarabb szüntessék meg a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatását, és ezeket a káros támogatásokat csoportosítsák át az éghajlat-politikai fellépésre, többek között a legkiszolgáltatottabb fejlődő országok számára nyújtott nemzetközi klímafinanszírozásra; felhívja az összes felet, hogy biztosítsák a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott támogatásaikra vonatkozó átlátható jelentéstételt, és fogadjanak el konkrét terveket azok mihamarabbi fokozatos megszüntetésére;

29. megismétli, hogy támogatja a pénzügyminiszterek éghajlat-politikai koalíciójának munkáját, és valamennyi kormányt arra biztat, hogy fogadja el a koalíció azon kötelezettségvállalását, amely szerint a pénzügyminiszterek területéhez tartozó minden politikát és gyakorlatot összhangba kell hozni a Párizsi Megállapodás céljaival, továbbá hogy vezessen be tényleges szén-dioxid-árazást;

Alkalmazkodás

30. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése negatív hatásainak minimalizálása érdekében fokozni kell az alkalmazkodást célzó intézkedéseket az EU-n belül és világszerte egyaránt; rámutat arra, hogy míg az éghajlatváltozás mérséklésének finanszírozása és végrehajtása terén előrelépés történt, az alkalmazkodási erőfeszítéseket illetően továbbra is lemaradás mutatkozik, és mind a finanszírozás, mind a konkrét intézkedések terén egyre nagyobb a szakadék; hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodás finanszírozása 2020 óta csökkent, és hogy a szakadék egyre nő; elismeri, hogy azonnali fellépés nélkül az alkalmazkodás költségei továbbra is emelkedni fognak a szélsőséges időjárási események és az éghajlattal kapcsolatos szélsőséges események miatt;

31. üdvözli az első uniós éghajlati kockázatértékelési jelentést ([23]) és az éghajlati kockázatok kezeléséről szóló, 2024. március 12-i bizottsági közleményt, amely kiemeli, hogy a fokozódó éghajlati kockázatokkal szemben rezilienciára van szükség; felhívja ezért a Bizottságot, hogy terjesszen elő az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó európai tervet, amely konkrét jogalkotási javaslatokat és intézkedéseket tartalmaz, különös tekintettel az infrastruktúra rezilienciájára, a vízgazdálkodásra és a természetalapú megoldásokra, miközben prioritásként kezeli a kiszolgáltatott közösségek védelmét, hogy ellenállóbbá tegye az EU-t, és jó példával járjon elöl; hangsúlyozza a nemzeti alkalmazkodási tervek kidolgozásának, végrehajtásának és naprakészen tartásának fontosságát, többek között a pénzügyi és technikai segítségnyújtásra összpontosítva; felhívja azokat a feleket, amelyek ezt még nem tették meg, hogy 2025-ig alkossák meg nemzeti alkalmazkodási terveiket, és tegyenek előrelépést azok 2030-ig történő végrehajtása terén;

32. támogatja a városi területeken a természetalapú megoldások integrálását, mivel ezek a levegőminőség javítására, az emelkedő hőmérséklet megfékezésére, a városi hőszigethatás kezelésére és a levegőminőség javítására irányuló olyan hatékony intézkedések, amelyek a lakosság védelmét és az energiaköltségek csökkentését szolgálják;

33. üdvözli a COP28 konferencián az alkalmazkodásra vonatkozó globális cél keretéről született megállapodást, nevezetesen az éghajlatváltozással szembeni globális rezilienciára vonatkozó egyesült arab emírségekbeli keretet; hangsúlyozza, hogy a keretet mérhető eredményekké kell alakítani, és szigorú módszerekkel nyomon kell követni a célértékek elérése felé tett előrelépést; ösztönzi az összes felet, hogy a COP28 keretében létrehozott kétéves Egyesült Arab Emírségek–Belém munkaprogram részeként mielőbb állapodjanak meg a célértékek felé tett előrehaladás mérésére szolgáló mutatókról; kiemeli az inkluzív mutatók fontosságát annak biztosításában, hogy az alkalmazkodás társadalmilag igazságos módon történjen;

34. hangsúlyozza, hogy a korai előrejelző rendszerek elengedhetetlenek a hatékony alkalmazkodáshoz, és felszólít mind az éghajlati kockázatokra és a korai előrejelző rendszerekre (CREWS) vonatkozó kezdeményezés gyors végrehajtására, amely a kiszolgáltatott országokra, például a legkevésbé fejlett országokra (LDC-országok) és a fejlődő kis szigetállamokra (SIDS) összpontosít, mind pedig a „Korai figyelmeztetések mindenkinek” kezdeményezés gyors végrehajtására, amelynek célja, hogy 2027-ig biztosítsa a korai előrejelző rendszerekhez való globális hozzáférést;

35. súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EU-ban és világszerte nő a szélsőséges időjárási események – többek között az erdőtüzek, az aszályok, a hőhullámok és az árvizek – intenzitása és gyakorisága, valamint ezeknek az emberi egészségre gyakorolt hatása és a halálesetek növekvő száma miatt, amire az első uniós éghajlati kockázatértékelési jelentés megállapításai is felhívták a figyelmet; hangsúlyozza, hogy az emberek, megélhetésük, gazdaságunk és ökoszisztémáink védelme érdekében ebben a kritikus évtizedben az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló, valamennyi fél általi ambiciózus fellépés révén sürgősen meg kell erősíteni az éghajlatváltozásra adott globális kollektív választ; emlékeztet arra, hogy az infrastruktúrába és eszközökbe történő beruházások során figyelembe kell venni a jövőbeli éghajlati feltételeket;

([23]) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 1/2024. sz. jelentése, Európai éghajlati kockázatértékelés, 2024. március 11.

Veszteség és kár

36. üdvözli a COP28 konferencián hozott határozatot, amely szerint az éghajlatváltozás különösen kiszolgáltatott fejlődő országokra gyakorolt gazdasági és nem gazdasági hatásainak kezelése és az azokra való reagálás céljából létrehozzák a veszteség- és káralapot; nagyra értékeli azon eredményeket, amelyeket az alap működőképessé tétele terén a COP28 óta többek között a Fülöp-szigetek kormánya ért el az alap befogadására vonatkozóan tett ajánlat elfogadása révén; hangsúlyozza, hogy az alapnak összehangolt módon különböző forrásokból, többek között új és innovatív forrásokból kell finanszírozást kapnia; határozottan úgy véli, hogy a veszteségek és károk finanszírozása során a vissza nem térítendő támogatásokat kell előnyben részesíteni, és ennek ki kell egészítenie a hivatalos fejlesztési támogatást, ám el kell különülnie attól;

37. felhívja a veszteség- és káralap vezető testületét, hogy állapodjon meg minden szükséges intézkedésről annak érdekében, hogy az alap – ha 2024-ben még nem is – legalább 2025 elejétől finanszírozást tudjon nyújtani az érintett közösségeknek; kéri, hogy a COP29-ig készítsenek elő egy kezdeti tőkésítési erőfeszítést, valamint egy hosszú távú adománygyűjtési és -feltöltési stratégiát; kéri, hogy az érintett helyi közösségek képviselői járulhassanak hozzá az alap kialakításához, és kéri, hogy az alap gyors és célzott módon nyújtson támogatást a helyi közösségeknek;

38. sürgeti az összes jelentős kibocsátót, hogy a globális éghajlati igazságosság biztosítása érdekében járuljanak hozzá méltányosan az alaphoz; üdvözli az EU és tagállamai által az alap több mint 400 millió eurós kezdeti tőkésítésére tett ígéreteket, amelyek a kezdeti teljes finanszírozási felajánlásoknak több mint a felét fedezik;

39. megismétli arra irányuló felhívását, hogy a veszteség- és káralap legyen állandó napirendi pont a COP-kon annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni és előre lehessen lépni e kérdésben, valamint hogy teljes mértékben használják ki a santiagói hálózatot a fejlesztés és a fejlesztés megfelelő kezeléséhez szükséges technikai segítségnyújtás hatékony katalizálása érdekében;

40. felhívja az összes felet, hogy mérjék fel és számszerűsítsék a veszteségekkel és károkkal kapcsolatos sebezhetőségeiket és igényeket a nemzetileg meghatározott hozzájárulások következő fordulójában; felhívja az összes felet, hogy hozzanak létre és hajtsanak végre szabályokat a veszteségekre és károkra vonatkozó kereten belüli kiadások átláthatóságára vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi támogatás célravezető és hatékony legyen;

Az érdekelt felek részvétele a COP29-en

41. emlékeztet annak fontosságára, hogy valamennyi fél vegyen részt az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC) döntéshozatali folyamataiban; felhívja a COP29 elnökségét és a jövőbeli elnökségeket, hogy tegyék lehetővé a fejlődő országok és a legkevésbé fejlett országok küldötteinek részvételét, és erre különítsenek el további forrásokat; ösztönzi a feleket, hogy vonják be küldöttségeikbe a fiatalokat annak biztosítása érdekében, hogy a jövő generációi aktív szerepet játsszanak a jövőjükkel kapcsolatos döntések alakításában; felszólít a virtuális platformok fokozott használatára a COP konferenciákon a globális inkluzivitás, valamint a küldöttek és a civil társadalom képviselői részvételének fokozása érdekében;

42. hangsúlyozza, hogy az éghajlat-politikai célok nem érhetők el a nyilvánosság támogatása és bevonása nélkül; felhívja az összes felet, hogy tájékoztassák a közvéleményt és hívják fel a figyelmét az éghajlatváltozásra és a kapcsolódó kérdésekre, küzdjenek mind a félretájékoztatás, mind a dezinformáció ellen, és működjenek együtt a nyilvánosság képviselőivel annak érdekében, hogy a nyilvánosság is támogassa az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedésekhez;

43. emlékeztet az Azerbajdzsánról szóló, 2024. április 25-i állásfoglalására; hangsúlyozza az azerbajdzsáni emberi jogi helyzettel kapcsolatos súlyos aggodalmát; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy tartsa tiszteletben az összes politikai fogoly, emberi jogi jogvédő és újságíró jogait, és haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássa szabadon őket, és ragaszkodik ahhoz, hogy a partnerségi megállapodásokat ettől és az ország általános emberi jogi helyzetének javulásától tegyék függővé; úgy véli, hogy az azerbajdzsáni emberi jogi jogsértések összeegyeztethetetlenek az országnak a COP29 házigazdájaként betöltött szerepével; sürgeti az EU-t, hogy használja fel a COP29-et arra, hogy a COP29 során az azerbajdzsáni hatóságokkal folytatott interakciók keretében a nemzetközi közösség emlékeztesse Azerbajdzsánt nemzetközi kötelezettségeire, és érdemben ítélje el az azerbajdzsáni emberi jogi jogsértéseket és foglalkozzon azokkal;

44. követeli, hogy a szervezők biztosítsák, hogy az emberi jogokat, az alapvető szabadságokat, a polgárok és a civil társadalmi szervezetek teljes körű és korlátlan részvételét, valamint a jelenlegi és a jövőbeli COP konferenciákhoz való méltányos hozzáférést teljes mértékben rögzítsék és garantálják a fogadó ország megállapodásában, amelyet az aláírást követően a lehető leghamarabb közzé kell tenni; kéri az UNFCCC titkárságát, hogy kövesse nyomon a megfelelést, és hozzon intézkedéseket az ilyen emberi jogi kritériumok megsértése esetén;

Összeférhetetlenség, átláthatóság és integritás

45. üdvözli a Párizsi Megállapodás szerinti első kétéves átláthatósági jelentések elkészítését; hangsúlyozza e részletes és átlátható, a nemzetileg meghatározott hozzájárulások terén elért eredményeket értékelő jelentések fontosságát; tudomásul veszi az éghajlat-politikai átláthatósággal foglalkozó bakui globális platform elindítását;

46. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a COP28 konferencián több mint 2 400 fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó lobbista volt az akkreditált résztvevők között; felhívja az UNFCCC-t és a feleket annak biztosítására, hogy a döntéshozatali folyamat védve legyen a Párizsi Megállapodás céljával ellentétes érdekektől; sürgeti az UNFCCC-t, hogy vállaljon vezető szerepet egy olyan ambiciózus elszámoltathatósági keretre irányuló javaslatban, amely megvédené az UNFCCC munkáját a bizonyítottan érdekelt szereplők indokolatlan befolyásától, a WHO dohányzás-ellenőrzési keretegyezményében a dohányipar tekintetében szereplő modell alapján;

47. rendkívül aggasztónak tartja, hogy Azerbajdzsán ökológiai és természeti erőforrásokért felelős miniszterét, Mukhtar Babayevet nevezték ki a COP29 elnökévé, aki miniszterré válása előtt 26 éven át az Azerbajdzsáni Köztársaság állami olajvállalatánál (Socar) dolgozott; rendkívül aggasztónak tartja Ilham Alijev azerbajdzsáni elnök nyilatkozatát, miszerint meg fogja védeni a fosszilis tüzelőanyagokban gazdag országok érdekeit annak érdekében, hogy folytathassák a beruházásokat és a termelést; úgy véli, hogy mindez komoly összeférhetetlenségi kockázatot jelent; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a COP jelenlegi és soron következő elnökségei összeférhetetlenségtől mentesek legyenek;

Az EU éghajlat-politikája a Párizsi Megállapodással összhangban

48. tudomásul veszi az EU aktualizált nemzetileg meghatározott hozzájárulásait, amely az Unió válaszát képezik a glasgow-i éghajlati paktum azon kérésére, hogy vizsgálják felül és erősítsék meg a részes felek 2030-ra vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásait; kiemeli, hogy az EU jelenlegi éghajlat-politikai jogszabályai az 1990-es szinthez képest 2030-ig várhatóan mintegy 57 %-kal csökkentik az EU nettó ÜHG-kibocsátását, amennyiben teljes mértékben végrehajtásra kerülnek; hangsúlyozza ezért, hogy az elkövetkező években a 2030-ra vonatkozó meglévő jogi keretet egyszerű, méltányos és költséghatékony módon kell végrehajtani, miközben az átállás során továbbra is támogatni kell a polgárokat és a gazdasági ágazatokat; hangsúlyozza, hogy a stabil és kiszámítható szakpolitikai keret nagy jelentőséggel bír abból a szempontból, hogy egyértelműséget lehessen biztosítani a befektetők, a vállalkozások és a polgárok számára; megjegyzi, hogy az 55 %-ot meghaladó további erőfeszítések 2050-ig jelentősen csökkentenék az Unió kumulatív kibocsátását; nyomatékosan kéri ezért a tagállamokat és a magánszektort, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a célérték elérésének biztosítása érdekében; e tekintetben aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok által benyújtott jelenlegi nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek nem elég ambiciózusak, és felhívja az összes tagállamot, hogy fokozzák éghajlat-politikai fellépésüket; felhívja ezzel összefüggésben a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervei és hosszú távú stratégiái tartalmazzanak elegendő intézkedést és pénzügyi eszközt az EU 2030-as céljainak és hosszú távú célkitűzéseinek eléréséhez;

49. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a 2035-re vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásokra a COP30 előkészítő szakaszában tegyenek javaslatot, összhangban az UNFCCC ötéves közös időkeretével és a Párizsi Megállapodásban meghatározott benyújtási határidővel; felhívja a Bizottságot, hogy kellő időben tegyen javaslatot egy 2035-re szóló nemzetileg meghatározott hozzájárulásra, amelynek révén az EU 2040-ig szilárdan a nettó zéró kibocsátás felé vezető úton marad, 2050-re pedig el is éri azt, és amely megfelelő értékelésen alapul;

50. hangsúlyozza, hogy az európai klímarendelettel és az első globális értékelés következtetéseivel összhangban tudományosan megalapozott uniós éghajlat-politikai célt kell elfogadni 2040-re vonatkozóan, és emlékeztet az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület ajánlásaira; üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy javaslatot tesz egy 2040-es éghajlat-politikai célkitűzésre, amelyet támogató politikák kísérnek;

51. fontosnak tartja, hogy az EU továbbra is vezető szerepet töltsön be a nemzetközi éghajlatváltozási tárgyalásokon, és felhívja az EU-t, hogy fokozza zöld diplomáciáját annak érdekében, hogy ösztönözze a többi felet arra, hogy fokozzák éghajlat-politikai fellépésüket a Párizsi Megállapodás céljainak elérése érdekében, ami hozzájárul az egyenlő nemzetközi versenyfeltételek megteremtéséhez, a kibocsátásáthelyezés elkerüléséhez és az éghajlat-politikai fellépés állami támogatásának növeléséhez;

52. ismételten hangsúlyozza, hogy az éghajlatvédelmi törekvéseket valamennyi uniós szakpolitikában és az azokat átültető intézkedésekben érvényesíteni kell, valamint kiemeli, hogy az európai klímarendelet 6. cikkének (4) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy értékelje minden intézkedéstervezet vagy jogszabályjavaslat, többek között a költségvetési javaslatok uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel való összhangját; sürgeti a Bizottságot, hogy ezt a rendelkezést az összes uniós szakpolitikai területen végzett hatásvizsgálatok során teljes mértékben hajtsa végre;

53. megismétli a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét, amely mellett az EU és tagállamai elkötelezték magukat, és amelynek célja az ellentmondások minimalizálása és a különböző uniós politikák közötti szinergiák kiépítése; kitart amellett, hogy mind a belső, mind a külső politikákban koherens megközelítést kell alkalmazni a Párizsi Megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend végrehajtása tekintetében;

54. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi geopolitikai helyzet még inkább rávilágít arra, hogy sürgősen véget kell vetni az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének, át kell állni a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló gazdaságról, valamint fokozni kell a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrások elterjedését; hangsúlyozza, hogy az EU-nak el kell kerülnie a nem uniós országoktól való energiafüggőséget; üdvözli a REPowerEU elindítása óta e két szempontból elért eredményeket; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy gyorsítsák fel az átállást; hangsúlyozza, hogy ehhez a 2030 utáni keret részeként növelni kell a megújuló energiára és az energiahatékonyságra vonatkozó célokat; felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az EU éghajlatváltozással foglalkozó tudományos tanácsadó testületének ajánlását annak biztosítása érdekében, hogy az uniós politikák összhangban legyenek a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló gazdaságról való átállás szükségességével, elkerülve a szén-dioxid-zárványhatásokat és a meg nem térülő eszközöket;

55. emlékeztet rá, hogy 2024. április 24-én egyetértését adta az Európai Atomenergia-közösségnek az Energia Charta Egyezményből való kilépésének jóváhagyásáról szóló tanácsi határozathoz ([24]);

A hármas környezeti válság: éghajlatváltozás, környezetszennyezés, valamint a biológiai sokféleség csökkenése

56. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozási, környezetszennyezési és biodiverzitási válságok összefüggnek egymással, és a válaszintézkedéseket össze kell hangolni; rámutat ezek súlyos következményeire, például az elsivatagosodásra, a vízhiányra, az óceánok pusztulására és az aszályra; hangsúlyozza a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmének, megőrzésének és helyreállításának, valamint a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak a fontosságát az éghajlatváltozás természetalapú mérséklésének és a hozzá való alkalmazkodásnak a fokozása, a szélsőséges időjárási jelenségek elkerülése és a rezilienciaépítés érdekében;

57. hangsúlyozza, hogy növelni kell a beruházásokat, és hatékonyabban kell beruházni az innovatív és természetalapú megoldásokba, például az erdőtelepítésbe, az újraerdősítésbe és a természetes szivacsos tájakba, a vizes élőhelyek helyreállításába és a regeneratív mezőgazdasági gyakorlatokba az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás megerősítése, és különösen az árvizek és aszályok korlátozása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ilyen megközelítéseknek lehetőség szerint pozitív hatást kell gyakorolniuk a biológiai sokféleségre, és csökkenteniük kell a talajból származó szén-dioxid-kibocsátást és a víztestekre gyakorolt, helyszínen kívüli hatásokat, csökkenteniük kell a talajtömörödést, és elő kell segíteniük az erdők éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását; tudomásul veszi a Bizottság erdészeti irányításra és erdészeti monitoringra vonatkozó javaslatainak szerepét e tekintetben; súlyos aggodalmát fejezi ki a földhasználatról, a földhasználat-megváltoztatásról és az erdőgazdálkodásról szóló rendeletben ([25]) 2030-ra meghatározott, a szénelnyelők növelésére vonatkozó célérték, valamint a nemzeti energia- és klímatervekben foglalt cél elérését célzó intézkedések közötti jelentős eltérés miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy fokozzák törekvéseiket;

58. elismeri, hogy az egészséges ökoszisztémák és a gazdag biológiai sokféleség az élet szempontjából kritikus szolgáltatásokat nyújtanak, és kiemeli, hogy az éghajlatváltozás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik közvetlen mozgatórugója; rámutat arra, hogy az éghajlatváltozás már világszerte megváltoztatta a szárazföldi, az édesvízi és a tengeri ökoszisztémákat, ami a fajok pusztulását és hanyatlását okozta a kulcsfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokban;

59. hangsúlyozza, hogy a nagy szén-dioxid-elnyelő képességgel rendelkező ökoszisztémák, például a tőzeglápok, a vizes élőhelyek, az erdők (beleértve a természetes erdőket), a hagyományos agrárerdészeti rendszerek, a legelők és a kék szénmegkötő ökoszisztémák, például a sós mocsarak, a hínárok és a mangroveerdők, valamint az ezen ökoszisztémák működését lehetővé tevő fajok megőrzése és helyreállítása számos mérséklési és alkalmazkodási előnnyel jár; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza ki ezen ökoszisztémák feltérképezését, és dolgozzon ki módszereket az ezen ökoszisztémákból származó szén-dioxid-eltávolítás és kibocsátások pontos, megbízható és átlátható elszámolására oly módon, hogy az ne ássa alá a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseket, és hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani a védett területek minőségét; figyelmeztet arra, hogy az egymásnak ellentmondó beruházások és ösztönzők – például a vizes élőhelyek lecsapolásának finanszírozása, majd később ugyanezen területek helyreállításának finanszírozása – aláássák az uniós pénzügyi erőforrások hatékonyságát, valamint elbizonytalanítják a mezőgazdasági termelőket és a mezőgazdasági ágazatot;

([24]) A Tanács (EU) 2024/1677 határozata (2024. május 30.) az Európai Atomenergia-közösségnek az Energia Charta Egyezményből való kilépésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1677, 2024.6.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1677/oj).

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

60. sürgeti az összes felet, hogy az éghajlatváltozás kezelésére irányuló intézkedéseik során kötelezzék el magukat az emberi jogoknak, többek között a tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jognak, az őslakos népek őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározott jogainak és a helyi közösségek jogainak védelme, tiszteletben tartása, előmozdítása, valamint az ezen jogokkal kapcsolatos kötelezettségeik teljesítése iránt; hangsúlyozza, hogy támogatni és védeni kell a környezetvédőket, és felelősségre kell vonni az őket fenyegetőket; hangsúlyozza, hogy az éghajlati válság kezelésében fontos szerepet tölt be a nemek közötti egyenlőség, valamint a nemzedékek közötti méltányosság; kéri az összes felet, hogy tartsák fenn ezeket az értékeket, és biztosítsák a nyilvánosság érdemi részvételét, az információkhoz való hozzáférését, valamint a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését;

61. felhívja az összes felet, hogy a COP29 konferencián érjenek el előrelépést a társadalmi, környezeti és gazdasági pillérek közötti egyensúlyt biztosító döntéshozatal felé;

62. hangsúlyozza a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezményhez kapcsolódó kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia végrehajtásának fontosságát, többek között annak érdekében, hogy a természet a lehető legnagyobb mértékben elő tudja segíteni az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, valamint minimalizálni lehessen az éghajlat-politikai fellépés biológiai sokféleségre gyakorolt káros hatásait; emlékeztet arra, hogy a nagy biodiverzitású, ép szárazföldi és óceáni ökoszisztémák megőrzése az éghajlatváltozás kezelését célzó legköltséghatékonyabb természetalapú fellépés; kéri összes felet, hogy fokozzák a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségeik teljesítésére irányuló erőfeszítéseiket, emlékeztetve az aicsi célok elérésének kudarcára; üdvözli az e keret szerinti uniós célok benyújtását;

63. hangsúlyozza, hogy a talaj a legnagyobb szárazföldi széntároló, amely nélkülözhetetlen szerepet tölt be a globális éghajlati ciklusban; hangsúlyozza a talajromlás határokon átnyúló hatásait; üdvözli a kormányok és a nem kormányzati szereplők minden olyan erőfeszítését, hogy maximalizálják a talajban rejlő lehetőségeket az éghajlatváltozás mérséklésének és a víz rendelkezésre állásának javítása érdekében; tudomásul veszi a talajmegfigyelésről és a rezilienciáról szóló irányelvre irányuló uniós javaslat szerepét;

64. kiemeli az elsivatagosodás, vízszennyezések, aszályok, áradások és erdőtüzek pusztító, az éghajlatváltozás által súlyosbított környezeti, társadalmi, gazdasági és mezőgazdasági hatásait; hangsúlyozza a víz és a vízzel kapcsolatos ökoszisztémák védelmének, megőrzésének és helyreállításának fontosságát, amelyek az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciának és a biológiai sokféleség megőrzésének létfontosságú elemeit jelentik; megerősíti, hogy olyan vízgazdálkodásra van szükség, amely elkerüli a vízhiányt és a vízszennyezést, ahol a körforgásos gazdaság és az optimális erőforrás-hatékonyság és -visszanyerés előmozdítása érdekében a víz és az erőforrások körforgása nagyrészt zárt;

65. üdvözli, hogy a COP29 elnöksége reflektorfénybe helyezte a vízzel kapcsolatos kihívásokat, amely a COP29 során globális platformot biztosít a felek számára a vízzel kapcsolatos együttműködéshez és a vízzel kapcsolatos megoldások kidolgozásához; üdvözli a vízre és a megfelelő higiénés körülményekre vonatkozó első, rendszerszintű ENSZ-stratégia elindítását, amely kulcsfontosságú eszköz a közösségek éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének előmozdításához;

66. megerősített nemzetközi együttműködésre szólít fel – többek között a vízgyűjtők szintjén – a növekvő vízválság kezelése, a tiszta és jó minőségű víz biztosítása, a fenntartható vízgazdálkodás előmozdítása és a természetalapú megoldások végrehajtása érdekében; felhívja az összes felet, hogy éghajlat-politikájukkal összhangban fogadjanak el vízstratégiákat a vízbiztonság, a víz fenntarthatósága és a reziliens vízgazdálkodás elérése érdekében, biztosítva ugyanakkor a vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való egyetemes hozzáférést, biztosítva, hogy senki se maradjon le, és prioritásként kezelve a kiszolgáltatott közösségek védelmét;

67. üdvözli, hogy a vízgazdálkodás rezilienciájára vonatkozó európai stratégia bejelentését, és felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb hajtsa végre ezt a stratégiát annak biztosítása érdekében, hogy a forrásokkal megfelelően gazdálkodjanak, kezeljék a szűkösséget, és növeljék vízgazdálkodási ágazatunk és technológiánk versenyelőnyét és innovációját; sürgeti az Uniót, hogy a víz-keretirányelvvel, az uniós biodiverzitási stratégiával és az európai zöld megállapodással összhangban vállaljon vezető szerepet a vízi ökoszisztémák védelmére és helyreállítására irányuló erőfeszítésekben;

68. elismeri, hogy a víz mint erőforrás minden ágazat számára egyetemes jelentőséggel bír, ideértve az energiáért, az élelmezésbiztonságért és a kritikus digitális szolgáltatásokért felelős ágazatokat is; elismeri a digitális eszközök szerepét az éghajlatváltozás mérséklését célzó valamennyi tevékenységben, a vízzel kapcsolatos problémákkal szemben reziliens társadalom részeként;

69. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a reziliencia növelése eszközeként biztosítsanak hatékony vízinfrastruktúrát;

70. üdvözli a nyílt tengerről szóló ENSZ-egyezmény (a nemzeti joghatóságon kívül eső területek biológiai sokféleségéről szóló megállapodás) elfogadását; felhívja a feleket, hogy folytassák az óceánokkal és az éghajlatváltozással kapcsolatos ENSZ-párbeszéddel kapcsolatos munkát; hangsúlyozza, hogy az éghajlati mechanizmusok az óceáni és tengeri ökoszisztémák egészségétől függnek, amelyet jelenleg károsít a globális felmelegedés, a szennyezés, a tengeri biodiverzitás túlzott mértékű kiaknázása, a savasodás, az oxigénszint csökkenése és a tengerpart eróziója; valamennyi fél részéről összehangolt erőfeszítéseket szorgalmaz az óceáni szénelnyelők rezilienciájának és védelmének fokozása érdekében, ideértve a tengeri ökoszisztémák, például a mangroveerdők, a tengerifű-ágyak és a korallzátonyok védelmét; üdvözli Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke elkötelezettségét az európai óceánvédelmi paktum elindítása mellett;

71. hangsúlyozza, hogy minden ágazatnak hozzá kell járulnia a kibocsátások csökkentéséhez;

72. hangsúlyozza, hogy sürgősen globálisan kell küzdeni a műanyagszennyezés ellen, amely súlyos fenyegetést jelent a tengeri ökoszisztémákra, a biológiai sokféleségre és az emberi egészségre, hiszen a becslések szerint évente 8 millió tonna műanyag kerül az óceánba; hangsúlyozza a mikroműanyagok kezelésének fontosságát, különösen az óceáni és édesvízi ökoszisztémákban; üdvözli a műanyagokról szóló globális szerződéssel kapcsolatos, folyamatban lévő munkát; sürgeti az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet egy olyan szerződés előmozdításában, amely fenntartható szintű műanyagtermelést valósít meg, fokozatosan megszünteti a káros egyszer használatos műanyagokat, előmozdítja a fenntartható alternatívákkal kapcsolatos innovációt és előmozdítja a körforgásos gazdaság elveit, valamint mozdítsa elő a kiterjesztett gyártói felelősséget annak biztosítása érdekében, hogy a műanyagok teljes életciklusával foglalkozzanak, és előnyben részesítse a műanyagszennyezés által leginkább érintett közösségeket; globális célt szorgalmaz a környezet műanyagszennyezésének 2040-ig történő felszámolására;

73. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a vegyi szennyezés ellen; gyorsított fellépést szorgalmaz a vegyi anyagokra vonatkozó globális keret szerinti, a „vegyi anyagoktól és hulladékoktól mentes bolygóra” vonatkozó átfogó terv megvalósítása érdekében;

74. hangsúlyozza, hogy meg kell védeni az éghajlatváltozás káros hatásai által érintett emberek és közösségek egészségét és jóllétét; hangsúlyozza, hogy a jövő generációi számára biztosítani kell a fenntartható, reziliens és egészséges környezethez való méltányos hozzáférést;

75. úgy véli, hogy a környezetvédelmi politikákat az „Egy az egészség” koncepcióval teljes összhangban kell kidolgozni; emlékeztet annak fontosságára, hogy a COP29 során egészségügyi nap kerüljön megrendezésre a közös egészségügyi kihívások megoldásának érdekében;

76. hangsúlyozza a légszennyezés és az éghajlatváltozás közötti szoros kapcsolatot; üdvözli az arra irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, hogy a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló ENSZ-EGB-egyezményhez és az Éghajlat és Tiszta Levegő Koalícióhoz hasonló kezdeményezések révén foglalkozzanak az éghajlatváltozással és a levegőminőséggel; kéri az összes felet, hogy a népegészség és a környezet globális védelme érdekében erősítse meg az e téren folytatott együttműködést, a levegőminőségi politikákat pedig hangolja össze az éghajlat-politikai fellépéssel;

77. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás hozzá fog járulni az antibiotikum-rezisztencia növekedéséhez; e tekintetben hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell lépni az antibiotikum-rezisztencia ellen, a felek részéről pedig globális megállapodást szorgalmaz az antimikrobiális szerek használatának csökkentése és a rezisztencia kialakulása kockázatának leküzdése érdekében;

78. emlékeztet arra, hogy globálisan a városok felelnek az szén-dioxid-kibocsátás 70 %-áért ([26]); hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szereplők az éghajlat-politikai fellépésben; hangsúlyozza ezért, hogy meg kell könnyíteni ezek hozzáférését a finanszírozási mechanizmusokhoz, és a COP30, valamint a nemzeti alkalmazkodási tervek, a nemzeti biodiverzitási stratégiák és cselekvési tervek, valamint a hosszú távú stratégiák kidolgozása előtt a helyi és regionális önkormányzatokkal megerősített együttműködést kell folytatni a nemzetileg meghatározott hozzájárulások előkészítésének, finanszírozásának és végrehajtásának folyamata során;

Erőfeszítések valamennyi ágazatban

79. üdvözli, hogy 158 ország csatlakozott a globális metánkibocsátási kötelezettségvállaláshoz; felhívja a globális metánkibocsátás-csökkentési kötelezettségvállalás aláíróit, hogy gyorsítsák fel a metánkibocsátás 2030-ig történő csökkentésére és visszafogására irányuló fellépést, és a közös kötelezettségvállalás felé való előrelépést célzó átfogó keret kidolgozása révén szigorítsák a metánra vonatkozó korlátozásokat; sürgeti különösen azokat a nagy metánkibocsátó feleket, amelyek nem csatlakoztak a kötelezettségvállaláshoz, hogy ezt a lehető leghamarabb tegyék meg; felszólít a COP26-on történő elfogadása óta elért eredmények számszerűsített, tudományosan megalapozott értékelésére;

([26]) Shukla, P. R. és Skea, J. (szerk.), „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change – Working Group III Contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change” (Éghajlatváltozás 2022: Az éghajlatváltozás mérséklése – A III. munkacsoport hozzájárulása az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentéséhez), Éghajlatváltozási Kormányközi Testület, 2022.

80. felszólítja az összes felet, hogy nemzeti vállalásaikba foglaljanak bele konkrét metáncsökkentési célokat is;

81. emlékeztet az energiaágazat metánkibocsátásának csökkentéséről szóló uniós rendeletre ([27]), amely 2027. január 1-jétől az uniós nyersolaj-, földgáz- és szénimportőrökre is alkalmazandó; hangsúlyozza, hogy az EU valamennyi ágazatában csökkenteni kell a metánkibocsátást;

82. kiemeli, hogy a közlekedési ágazat az egyetlen olyan ágazat, amelyben 1990 óta uniós szinten nőtt a kibocsátás, és ez nem egyeztethető össze az EU éghajlat-politikai céljaival; hangsúlyozza, hogy az uniós éghajlat-politikai célkitűzések a közlekedés valamennyi alágazatától – többek között a légi közlekedési és a tengerhasznosítási alágazattól – a kibocsátás nagyobb mértékű és gyorsabb csökkentését követelik meg; üdvözli, hogy a tengeri kibocsátások bekerültek az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe (EU ETS); hangsúlyozza, hogy támogatni kell a modális váltást és az intermodális szállítást, és vonzóbbá kell tenni a tiszta közlekedési lehetőségeket az externáliák jobb internalizálása révén, ugyanakkor biztosítani kell a megfelelő alternatívák rendelkezésre állását, keresletszabályozási intézkedéseket kell hozni, és követelményeket kell megállapítani a hatékonyságra és a körforgásos jellegre vonatkozóan;

83. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a közlekedés dekarbonizációjára irányuló intézkedések társadalmi méltányosságát, többek között azáltal, hogy a szuperyachtokból, magánrepülőgépekből és üzleti repülőgépekből származó kibocsátásokat beépíti az uniós éghajlat-politikákba;

84. felhívja a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetet (IMO), hogy a tudományosan megalapozott célértékek és a Párizsi Megállapodásban meghatározott 1,5 °C-os határértékkel összhangban fogadjon el intézkedéseket a tengeri kibocsátások csökkentésére; aggodalmát fejezi ki az IMO által a nemzetközi hajózásból származó kibocsátások kezelése terén elért lassú előrehaladás miatt; felhívja az EU-t, hogy támogassa szigorúbb globális célértékek és határidők elfogadását; emlékeztet arra, hogy az ETS irányelv ([28]) rendelkezéseivel összhangban az EU-nak felül kell vizsgálnia az EU ETS tengerészeti jogszabályainak hatályát, ha az IMO-tárgyalások nem vezetnek a Párizsi Megállapodással összhangban álló fellépéshez; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsák újra az UNFCCC-tárgyalásokat a nemzetközi hajózásból származó kibocsátásoknak a nemzeti jegyzékekhez való hozzárendeléséről, tükrözve az EU ETS és a FuelEU tengerészeti rendelet hatályát ([29]);

85. hangsúlyozza, hogy a légi közlekedési ágazatnak sürgősen igazodnia kell a globális éghajlat-politikai célokhoz, különösen a Párizsi Megállapodásban meghatározott 1,5 °C-os célkitűzéshez; aggodalmát fejezi ki a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátások kezelése terén elért lassú előrehaladás miatt; felhívja az ICAO-t, hogy a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszere keretében fogadjon el ambiciózusabb intézkedéseket e kibocsátások csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy amennyiben az ICAO nem valósít meg kibocsátáscsökkentést a Párizsi Megállapodással összhangban, a Bizottság köteles megvizsgálni az EU ETS hatályának kiterjesztését az Európai Gazdasági Térségen kívüli repülőterekre irányuló járatokra, az ETS irányelv rendelkezéseivel összhangban;

86. emlékeztet arra, hogy a légi közlekedési tevékenységeknek a nem szén-dioxiddal kapcsolatos éghajlati hatása a becslések szerint kétszer akkora ([30]), mint a szén-dioxiddal kapcsolatos hatása; kiemeli annak fontosságát, hogy ismereteket gyűjtsenek mind az EU-n belüli járatok, mind a nem uniós célállomásokról induló és oda érkező járatok nem szén-dioxiddal kapcsolatos hatásairól, és értékeljék, hogy szükség van-e intézkedésekre e hatás csökkentésére az EU ETS-ben meghatározott szabályokkal és határidőkkel összhangban;

87. felszólít a fenntartható üzemanyagok gyorsított fejlesztésére és bevezetésére a légi közlekedési és a tengerhasznosítási ágazatban;

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (2024. június 13.) az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([29]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1805 rendelete (2023. szeptember 13.) a megújuló és alacsony kibocsátású tüzelőanyagok tengeri szállításban való alkalmazásáról, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 234., 2023.9.22., 48. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([30]) Transport & Environment, Murphy, A. és Simon, V., „Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?" (Magánrepülőgépek: a szupergazdagok felgyorsíthatják a kibocsátásmentes repülést?), Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség, Brüsszel, 2021.

88. ismételten kéri a feleket, köztük az uniós tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a magánrepülőgépek használatának visszaszorítása érdekében; kiemeli a magánrepülőgépek aránytalan éghajlati hatását, amelyek utasonként akár 14-szer szennyezőbbek, mint a kereskedelmi járatok; hangsúlyozza a példamutatás fontosságát, és sürgeti a COP29 valamennyi résztvevőjét, beleértve az uniós intézmények képviselőit is, hogy tartózkodjanak a magánrepülőgépek használatától, és a lehető legkevésbé szennyező közlekedési lehetőséget válasszák úti céljuk eléréséhez;

89. megjegyzi, hogy 2020-ban a mezőgazdasági ágazat az emberi eredetű globális kibocsátások 10–12%-áért és a teljes uniós kibocsátás 11 %-áért volt felelős ([31]); megjegyzi, hogy a mezőgazdasági kibocsátások uniós szinten 1990 óta 25 %-kal csökkentek ([32]), de az elmúlt két évtizedben viszonylag stabilak maradtak;

90. hangsúlyozza azonban, hogy a mezőgazdasági termelőkre és a mezőgazdasági ágazatra ugyanakkor egyre nagyobb nyomás nehezedik az éghajlatváltozás hatásai – többek között a hőmérséklet emelkedése, az aszályok, a kiszámíthatatlan esőzések és az árvizek – miatt, és elismeri, hogy nélkülözhetetlen partnerek az élelmezésbiztonság biztosításában, az élénk vidéki területek fenntartásában és a klímasemlegességi célok elérésében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy folytatni kell a fenntartható és reziliens élelmiszerrendszerekre irányuló munkát, és elismeri, hogy a mezőgazdasági ágazatban lehetőségek rejlenek az ÜHG-kibocsátás csökkentésére, valamint hogy a mezőgazdasági termelők és az erdészek hozzájárulhatnak a természetes szén-dioxid-eltávolításhoz és -tároláshoz a talajban és az erdőkben; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági termelők lehetőséget kapjanak arra, hogy aktívan hozzájáruljanak az éghajlatváltozás mérséklésére, az ahhoz való alkalmazkodásra és az ökoszisztéma megőrzésére irányuló politikák kidolgozásához, illetve tevékenyen részt vegyenek abban; üdvözli e tekintetben az uniós mezőgazdaság jövőjéről szóló stratégiai párbeszédet, valamint Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke azon kötelezettségvállalását, hogy az új Bizottság hivatali idejének első 100 napja során ismertet egy mezőgazdaságra és élelmiszeriparra vonatkozó jövőképet annak biztosítása érdekében, hogy az uniós mezőgazdasági ágazat a bolygó tűrőképességének határain belül hosszú távon versenyképes és fenntartható legyen;

91. hangsúlyozza, hogy a fenntarthatóbb mezőgazdasági gyakorlatokra és a rövidebb ellátási láncokra való átállás, valamint az egészségesebb élelmiszerek, étrendek és életmódok felé való elmozdulás és az élelmiszer-pazarlás csökkentése jelentősen csökkenteni fogja az élelmiszerláncból származó kibocsátásokat, fokozza az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, enyhíti a biológiai sokféleségre és a talajra nehezedő nyomást, csökkenti a levegő- és vízszennyezést, és hozzájárul a talajminőség és az ökoszisztémák helyreállításához; megismétli, hogy foglalkozni kell az extrém mértékben feldolgozott termékek túlzott fogyasztásával;

92. hangsúlyozza, hogy olyan szakpolitikai keretekre van szükség, amelyek támogatják a mezőgazdasági termelőket – különös tekintettel a kisüzemi mezőgazdasági termelőkre – a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokra való átállásban azáltal, hogy eszközöket, mechanizmusokat, technikákat, lehetőségeket, képzést és pénzügyi ösztönzőket biztosítanak olyan, éghajlattudatos mezőgazdasági gyakorlatok elfogadásához, amelyek javítják a termelékenységet, miközben hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz és az éghajlatváltozás mérsékléséhez, valamint jutalmazzák azokat a mezőgazdasági termelőket és erdészeket, akik segítenek a gazdaság dekarbonizációjában és a természettel való együttműködésben, megőrizve a biológiai sokféleséget és a természetes ökoszisztémákat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági ágazat számára átfogó módszereket biztosítsanak az ÜHG-kibocsátás olyan elszámolási rendszerének létrehozásához, amely lefedné a mezőgazdaság különböző típusait; felhívja az EU-t, hogy növelje a zöld technológiákba és a mezőgazdasági ágazat innovációiba, például a precíziós mezőgazdaságba, a fenntartható öntözési rendszerekbe, az éghajlattudatos mezőgazdasági gyakorlatokba és az olyan agroökológiai gyakorlatokba történő beruházásokat, amelyek lehetővé teszik az erőforrások, például a víz és az energia hatékonyabb felhasználását; hangsúlyozza továbbá az ilyen innovatív megoldásokhoz és digitális eszközökhöz való hozzáférést megkönnyítő politikák fontosságát; hangsúlyozza a fenntarthatóbb mezőgazdaság azáltal való fejlesztésének fontosságát, hogy a gazdák számára alternatívákat kínálnak a szintetikus műtrágyák és növényvédő szerek használatának és ennek megfelelő termelésének csökkentése érdekében; megjegyzi, hogy ez a talajban és a talaj szervesanyag-tartalmában történő természetes szénmegkötés növekedésével együtt számos előnnyel járhat a talaj termékenységének növelése, a biológiai sokféleség helyreállítása és jelentős mérséklési potenciál biztosítása révén; hangsúlyozza, hogy célzottabbá kell tenni az ellenálló képességet az elhúzódó aszályok kockázatának kezelése, a kevésbé vízigényes növények népszerűsítése, valamint az ökoszisztéma ellenálló képességét fokozó fenntartható gyakorlatok előmozdítása révén;

93. kéri valamennyi felet, hogy folytassák a munkát a COP28 keretében az Egyesült Arab Emírségek által elfogadott, a fenntartható mezőgazdaságról, a reziliens élelmiszerrendszerekről és az éghajlat-politikáról szóló nyilatkozat végrehajtása érdekében;

94. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy globális szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak a mezőgazdasági termelés számára, amely a környezetvédelem, az állatjólét és a megfelelés ellenőrzésére vonatkozó magas szintű normákon alapul;

([31]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség, „Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond" (A dekarbonizáció terén elért eredmények és kilátások a mezőgazdasági ágazatban és azon túl) az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022.

([32]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség, „EEA greenhouse gases – data viewer" (az üvegházhatású gázokra vonatkozó adatmegjelenítő), 2024. augusztus 13.

95. hangsúlyozza, hogy a működési hatékonyság fenntartása mellett a védelmi ágazatnak hozzá kell járulnia a kibocsátások csökkentéséhez, valamint a védelmi ágazatban fel kell gyorsítani a dekarbonizációs technológiák és stratégiák fejlesztését; megjegyzi, hogy a kategóriákra lebontott katonai kibocsátásoknak az UNFCCC-hez benyújtott dokumentumokban való szerepeltetése önkéntes, és jelenleg nem lehet azonosítani a bejelentett katonai ÜHG-kibocsátásokat a benyújtott UNFCCC-adatokból; kéri az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét/ a Bizottság alelnökét, a Bizottságot és a Tanácsot, hogy dolgozzanak ki javaslatot a katonai kibocsátásoknak az UNFCCC felé történő olyan, átlátható elszámolására, amely elismeri a biztonságra és védelemre vonatkozó stratégiai iránytű elfogadását, valamint az éghajlatváltozási és védelmi ütemterv teljes körű végrehajtása érdekében;

96. kiemeli, hogy az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó uniós mechanizmus (CBAM) alapvető eszköz az EU-ba importált termékekből származó kibocsátások hatékony árazásához, az e termékekből származó kibocsátások csökkentéséhez és a kibocsátásáthelyezés kezeléséhez, miközben világszerte támogatja a szén-dioxid-árazás elfogadását az ipari dekarbonizációra irányuló kísérő intézkedésekkel a legkevésbé fejlett országokban; felhívja a Bizottságot, hogy a CBAM-rendelet ([33]) rendelkezéseivel összhangban törekedjen a CBAM hatályának kiterjesztésére, ugyanakkor működjön együtt a nem uniós országokkal a mechanizmus helyes végrehajtásának megkönnyítése és a szén-dioxid-árazás bevezetésének ösztönzése érdekében;

97. üdvözli, hogy a Világbank szerint a szén-dioxid-árazás jelenleg a globális kibocsátások 24 %-ára terjed ki ([34]); sajnálja azonban, hogy mind a lefedettség, mind az árszintek továbbra is túl alacsonyak ahhoz, hogy el lehessen érni a Párizsi Megállapodásban meghatározott célokat; üdvözli, hogy számos uniós kereskedelmi partner vezetett be szén-dioxid-kereskedelmi vagy egyéb szén-dioxid-árazási mechanizmusokat; felkéri a Bizottságot, hogy továbbra is ösztönözze és támogassa a többi felet hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmusok bevezetésében vagy javításában, és tárja fel az EU-n kívüli meglévő szén-dioxid-árazási mechanizmusokkal való kapcsolatokat és egyéb együttműködési formákat; e tekintetben arra kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre biztosítékokat annak biztosítása érdekében, hogy az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerrel létrejött minden kapcsolódási pont továbbra is kiegészítő jellegű és tartós mérséklési hozzájárulásokkal szolgáljon, és azok ne veszélyeztessék a belföldi üvegházhatásúgáz-kibocsátásokra vonatkozó uniós kötelezettségvállalásokat; üdvözli a nemzetközi szén-dioxid-árazással és piaci diplomáciával foglalkozó bizottsági munkacsoport létrehozását, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ez a munkacsoport időben teljes mértékben működőképes legyen;

98. megjegyzi, hogy a globális értékelés kiemeli a fenntartható életmódra, valamint a fenntartható fogyasztási és termelési mintákra való átállás fontosságát az éghajlatváltozás kezelésére irányuló erőfeszítések során, többek között a körforgásos gazdaságra irányuló megközelítések révén, és hogy ez aláhúzza az EU-ban a körforgásos gazdaság – többek között a körforgásos megoldásokba, valamint a másodlagos nyersanyagok üzleti modelljeibe és piacaiba történő beruházás és az ezeket érintő innováció támogatása révén való – fejlesztésének szükségességét, továbbá kiemeli a hulladékcsökkentés és a fokozott újrafeldolgozás fontosságát; emlékeztet a 8. környezetvédelmi cselekvési program arra irányuló kötelezettségvállalására, hogy jelentősen csökkentik az EU anyag- és fogyasztási lábnyomát annak érdekében, hogy azok a lehető leghamarabb bolygónk tűrőképességének határain belülre kerüljenek; kéri a Bizottságot, hogy az EU javasoljon a körforgásos gazdaságra és a fenntartható erőforrás-felhasználásra való átállás felgyorsítását célzó intézkedéseket, biztosítva ugyanakkor az igazságos és inkluzív átmenetet;

99. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a textilágazat éghajlatra és környezetre gyakorolt hatásával, amely a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás mintegy 8–10%-áért és – különösen a víz és az energia tekintetében – jelentős erőforrás-felhasználásért felel ([35]); elismeri, hogy a textiliparnak fontos szerepet kell játszania a körforgásos gazdaságra való átállásban, és kezelnie kell az olyan kérdésekkel kapcsolatos kihívásokat, mint a hulladékkeletkezés megelőzése, a hulladékgazdálkodás, a mikroműanyag-eltávolítás, a vízhasználat, a túltermelés, a gyártási folyamat általános tartóssága és nem mérgező jellege, valamint a textiltermékek újrafeldolgozhatósága, többek között annak biztosítása révén, hogy a textiltermékeket tartósnak és újrafeldolgozhatónak tervezzék; hangsúlyozza, hogy feltétlenül törekedni kell arra, hogy globális szabványokat állapítsanak meg arra vonatkozóan, hogy a márkák mikor tehetnek környezetbarát jellegre vonatkozó állításokat egy adott termékkel kapcsolatban;

100. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a zöldrefestés ellen a környezetbarát jellegre vonatkozó állításokra vonatkozó következetes és átlátható globális szabványok létrehozása révén, hogy segítsék a fogyasztókat a megalapozott döntések meghozatalában és megelőzzék a zöldrefestést annak biztosításával, hogy a fenntarthatóságra vonatkozó állításokat ellenőrizhető bizonyítékok támasszák alá;

101. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás, a vízhiány és a környezetkárosodás a természeti erőforrások szűkösségéhez vezet, ami súlyosbíthatja a konfliktusokat és a feszültségeket, valamint az élelmiszerhiányt és a természeti katasztrófákat, és az emberi lakóhelyelhagyás fő mozgatórugói és a fenyegetéseket megsokszorozó tényezők;

([33]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete (2023. május 10.) az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (HL L 130., 2023.5.16., 52. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

([34]) Világbank, „State and Trends of Carbon Pricing 2024" (A szén-dioxid-árazás helyzete és tendenciái 2024), Világbank, Washington DC, 2024. május 21.

([35]) International Finance Corporation, „Strengthening sustainability in the textile industry" (A fenntarthatóság erősítése a textiliparban), International Finance Corporation, Washington DC, 2023.

102. megjegyzi, hogy a Földközi-tenger az éghajlatváltozás által leginkább érintett régiók közé tartozik, a globális átlagnál 20 %-kal gyorsabb felmelegedéssel, és az előrejelzések szerint 20 éven belül 250 millió ember fog vízhiánnyal szembesülni ([36]), és egyre gyakoribbak lesznek az erdőtüzek, ami súlyos következményekkel jár a part menti közösségek megélhetésére, gazdasági ágazatokra és a biológiai sokféleségre nézve; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a vízgazdálkodásra, az ökoszisztéma helyreállítására és a fenntartható gazdasági átállásra összpontosítva a földközi-tengeri partnerekkel együttműködve sürgősen intézkedjenek ambiciózus alkalmazkodási intézkedések végrehajtása és a mérséklési intézkedések irányítása érdekében;

103. kiemeli, hogy az éghajlatváltozás példátlan sebességgel és mértékben kihat a kulturális örökségre; hangsúlyozza, hogy fokozni kell a világ kulturális és természeti örökségének védelmére és megőrzésére irányuló erőfeszítéseket, különös tekintettel a kockázatokra való felkészültség fokozására és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség megerősítésére;

104. hangsúlyozza, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítése révén fokozni kell az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával és a felkészültséggel kapcsolatos uniós fellépést annak érdekében, hogy javuljon az EU képessége az egyre gyakoribbá váló nagyszabású és határokon átnyúló természeti katasztrófák megelőzésére és kezelésére;

105. megjegyzi, hogy egyre nagyobb tudományos és politikai érdeklődés mutatkozik a napsugárzás módosítása iránt (SRM), amely olyan, éghajlati geomérnökségi megközelítésekre irányuló javaslatokban ölt testet, mint például a sztratoszferikus aeroszol-befecskendezés, melynek célja a napsugárzás mesterséges visszaverése és a bolygó lehűtése; hangsúlyozza, hogy az SRM nem tesz semmit az éghajlatváltozás kiváltó okának kezelése érdekében, nincs tudományos bizonyosság annak hatásait illetően, és potenciálisan katasztrofális módon veszélyezteti az éghajlati és geopolitikai stabilitást; emlékeztet arra, hogy a globális kormányzásról szóló ENSZ-határozatot blokkolták; kéri a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket az SRM-mel kapcsolatban azáltal, hogy az elővigyázatosság elvével összhangban, valamint a biztonságosságára vonatkozó bizonyítékok és az elfogadhatóságára vonatkozó teljes körű globális konszenzus hiányában kezdeményezzen egy olyan megállapodást, amelynek célja az SRM alkalmazásának leállítása, fejlesztésének korlátozása, valamint az SRM nemzetközi intézményekben való jövőbeli intézményesítése elleni tiltakozás;

Éghajlatváltozás és társadalmi nem

106. kiemeli, hogy az inkluzív megközelítések fontos szerepet töltenek be az UNFCCC-folyamaton, többek között az igazságos átmenetre vonatkozó munkaprogramon belül; felhívja az összes felet, köztük az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák a nemek közötti egyenlőségnek a felülvizsgált nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba és nemzeti alkalmazkodási terveikbe, valamint éghajlat- és környezetvédelmi politikáikba való integrálására irányuló erőfeszítéseket, különös tekintettel az éghajlatváltozás mérséklésével, az ahhoz való alkalmazkodással, valamint a veszteségekkel és károkkal kapcsolatos politikákra; hangsúlyozza, hogy valamennyi félnek konkrétabb intézkedéseket kell hoznia a COP25 konferencián elfogadott, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítése, valamint a 2024 utáni időszakra vonatkozó, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új munkaprogramról és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervről való megállapodás érdekében; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervben meghatározott célok elérése érdekében;

107. úgy véli, hogy növelni kell és meg kell könnyíteni a nők hozzáférését az éghajlatváltozás elleni küzdelem inkluzív finanszírozásához, megjegyezve, hogy a nők aránytalanul kisebb mértékben férnek hozzá az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás mérséklését célzó projektekhez rendelkezésre bocsátott pénzügyi erőforrásokhoz; sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek jelentést az éghajlat-politika finanszírozásához nyújtott hozzájárulásuknak a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő képességéről, valamint a külső tevékenységi eszközökön és az EBB-n keresztül növeljék a nemek közötti egyenlőségre és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló támogatás közötti koherenciát;

108. kiemeli annak fontosságát, hogy az éghajlat-politikai diplomácia keretében növeljék a nők részvételét a döntéshozatalban, így a COP-küldöttségekben és a vezetésben az éghajlat-politikai fellépés valamennyi szintjén; kéri az összes felet, hogy küldöttségeikben és az éghajlatváltozással kapcsolatos döntéshozatal és tárgyalások minden szintjén törekedjenek a nemek közötti egyenlőségre; sürgeti az összes felet, hogy jelöljenek ki a nemek közötti egyenlőséggel és az éghajlatváltozással foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontot, és növeljék a kapcsolódó erőforrásokat, képzést és támogatást, többek között az EU-n belül is;

109. hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodóképesség és a sebezhetőség nem, életkor, képesség, faji hovatartozás és foglalkozási ágak szerint eltérő; kéri ezért az összes felet, hogy nemzeti alkalmazkodási tervükben, alkalmazkodási kommunikációjukban és nemzetileg meghatározott hozzájárulásukban értékeljék és kezeljék prioritásként a veszélyeztetett lakossági csoportok szükségleteit, valamint adjanak választ e szükségletekre;

([36]) Mediterranean Experts on Climate and environmental Change (MedECC)„Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region.(A Földközi-tenger szakértői az éghajlati és környezeti változásokról, »A Földközi-tenger régiójában fellépő éghajlati és környezeti változásokból eredő kockázatok«). A MedECC-hálózat előzetes értékelése Science-policy interface – 2019" (Tudomány-politika interfész – 2019), 2019.

110. hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő katasztrófakockázat-csökkentésre irányuló fellépést, és ezáltal a sendai keret nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő végrehajtását; további erőfeszítésekre szólít fel annak érdekében, hogy a katasztrófákra való felkészültség során prioritásként kezeljék és figyelembe vegyék a nemek közötti egyenlőséget, különösen a katasztrófakockázatok csökkentésére vonatkozó lebontott adatkészletek használata révén;

Ipar, kis- és középvállalkozások és versenyképesség

111. úgy véli, hogy a COP29 fontos lépés a Párizsi Megállapodás 2015-ös aláírása óta; kiemeli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseknek az energiaszegénység csökkentésére, az uniós ipar és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) rezilienciájának és versenyképességének növelésére kell irányulniuk, és olyan lehetőségeket kell biztosítaniuk az uniós ipar és kkv-k számára, amelyek akkor valósulhatnak meg, ha a jogalkotók kötelezettséget vállalnak az időszerű, személyre szabott, szolidaritáson alapuló és megfelelő szakpolitikai válaszok, valamint a stabil és kiszámítható átállási keret mellett; felhívja az UNFCCC valamennyi részes felét, hogy kötelezzék el magukat e megfelelő politikák és intézkedések mellett és hajtsák végre azokat;

112. hangsúlyozza, hogy a jól megtervezett támogató politikák biztosíthatják, hogy az éghajlat-politikai fellépés, az innováció, a dekarbonizáció, a munkahelyteremtés és a versenyképesség együtt járjon; emlékeztet arra, hogy az innovatív, fenntartható iparágakba és technológiákba való beruházás – a tiszta és igazságos átállással összhangban – az éghajlatunk, a gazdaságunk, a minőségi foglalkoztatás és a társadalmi jólét javát szolgálja;

113. rendkívül fontosnak tartja, hogy az EU igazságos, gyors és méltányos átmenetet biztosítson annak érdekében, hogy fenntartsa az éghajlat-politikai fellépés állami támogatását és példát mutasson, valamint biztosítsa az elsőként cselekvők lépéselőnyét, miközben megvédi a belső piacot a nem uniós országok által támasztott tisztességtelen versennyel szemben, és nemzetközi szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosít az európai iparágak számára, nevezetesen a versenyképességüket jelenleg akadályozó magas energiaárak kezelése révén;

114. úgy véli, hogy ahhoz, hogy legkésőbb 2050-re az első klímasemleges kontinenssé váljunk, miközben növeljük versenyképességünket, a legtöbb ágazatban mélyreható ipari átalakulásra és alkalmazkodásra lesz szükség; úgy véli, hogy jelentős beruházásokra lesz szükség az energiarendszer átalakításának támogatásához, figyelembe véve a tagállamok eltérő kiindulási pontjait; felhívja az EU-t, hogy fontolja meg a pénzügyi keretnek a Párizsi Megállapodással való jobb összehangolását;

115. hangsúlyozza, hogy az EU-nak minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy fenntartsa iparágai és kkv-i vezető pozícióját és globális versenyképességét a klímasemleges gazdaságra való átállás során; hangsúlyozza, hogy innovatív politikákra van szükség az EU vezető szerepének visszaszerzése, fenntartása és bővítése érdekében;

116. hangsúlyozza, hogy az iparágak és a kkv-k a klímasemleges gazdaság felé tartó, jelentős átalakuláson mennek keresztül; hangsúlyozza, hogy megfelelő eszközöket és támogatást kell biztosítani az átmeneti szakaszhoz, miközben elő kell mozdítani az innovációt és biztosítani kell a versenyképességet; emlékeztet arra, hogy a jogalkotóknak támogatniuk és ösztönözniük kell a kkv-kat ebben az átállásban, különösen azáltal, hogy biztosítják a fenntartható technológiák, szolgáltatások és folyamatok finanszírozáshoz való hozzáférését, egyszerűsítik az adminisztratív eljárásokat és egyenlő esélyeket biztosítanak a közbeszerzésben;

117. hangsúlyozza, hogy folytatni kell az európai ipar gyors dekarbonizálását, ugyanakkor meg kell erősíteni annak versenyképességét, és fenn kell tartani e törekvés uniós támogatását; e tekintetben emlékeztet a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály elfogadására, és tudomásul veszi az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jövőbeli jogszabály és egy új tisztaipar-megállapodás bejelentését, amelyek célja az infrastrukturális és ipari beruházások irányítása, különösen az energiaigényes ágazatok számára, valamint a vezető piacok támogatása a tiszta technológiák fejlesztése, előállítása és terjesztése terén az iparban; úgy véli, hogy az uniós innovációs alapnak továbbra is támogatnia kell a tiszta és innovatív technológiák és ellátási láncaik bővítését;

118. hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-gazdálkodás szerepet játszhat a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző iparágakban a technológiai kibocsátások és az elkerülhetetlen kibocsátások csökkentésében; ezzel összefüggésben tudomásul veszi a közelmúltbeli ipari szén-dioxid-gazdálkodási stratégiát, amelynek célja, hogy uniós cselekvési tervet dolgozzon ki az ipari és energiatermelő létesítményekből származó szén-dioxid-kibocsátás leválasztásának, tárolásának, szállításának és felhasználásának növelésére, valamint a szén-dioxid légkörből való eltávolítására;

119. hangsúlyozza, hogy a következő többéves pénzügyi keretben megfelelő pénzügyi forrásokra van szükség az átállás támogatásához, többek között olyan egyedi finanszírozási eszközök révén, amelyek hatékonyan kezelik az európai iparágak finanszírozási szükségleteit;

120. elismeri a kkv-k, különösen a mikrovállalkozások és az induló innovatív vállalkozások alapvető szerepét az innováció, a foglalkoztatás és a növekedés ösztönzésében és megvalósításában, valamint a digitális és zöld átállásban az innováció és az élvonalbeli technológiai megoldások révén történő vezetés terén; hangsúlyozza, hogy a kkv-knak egyértelmű, következetes és kiszámítható jogszabályokra van szükségük a növekedéshez és a munkahely-teremtéshez; kiemeli azokat a konkrét akadályokat, amelyekkel az ilyen vállalatoknak szembe kell nézniük a pénzügyi eszközökhöz, valamint az állami és magántőkéhez való hozzáférés terén;

121. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a zöld átmenethez nélkülözhetetlen nyersanyagok és ritka fémek versenyképes piacait; kiemeli, hogy a néhány beszállítótól való folyamatos függőség negatívan érinti az uniós ipart, és felszólít a beszállítók diverzifikálására; üdvözli e tekintetben a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály elfogadását és a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot tegyen a körforgásos gazdaságról szóló új jogszabályra; kiemeli a körforgásos gazdaság alapvető fontosságát a legnagyobb erőforrás-hatékonyság és a kritikus fontosságú nyersanyagokat érintő függetlenség szempontjából; rámutat a nemzetközi ellátás javításának szükségességére, többek között a soron következő, a tiszta gazdaságot szolgáló kereskedelmi és beruházási partnerségek révén, biztosítva ugyanakkor, hogy ugyanazokat a szociális, környezetvédelmi és emberi jogi normákat alkalmazzák, mint az EU-ban;

122. hangsúlyozza, hogy egyedi képesítési programokra, többek között átképzési és továbbképzési programokra van szükség, amelyek elengedhetetlenek a munkaerő megerősítéséhez és a tiszta és innovatív technológiák, az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások, az épületfelújítások és az energiatárolás terén a növekvő munkaerő-kereslet kielégítéséhez; e tekintetben megjegyzi a „nettó zéró” ipart szolgáló akadémiák fontosságát; hangsúlyozza, hogy be kell ruházni a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) oktatásába a munkaerőpiac követelményeinek való megfelelés és az EU innovációs potenciáljának előmozdítása érdekében; kiemeli annak fontosságát, hogy valamennyi szociális partnerrel konzultáljanak a szakemberhiány feltérképezése és a probléma kezelésére szolgáló szakpolitikai eszköztár kialakítása során;

Energiapolitika

123. aggodalommal állapítja meg, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása az elmúlt években globálisan ugrásszerűen nőtt ([37]); sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása az EU-ban 2008 óta stabil, évente mintegy 55–58 milliárd EUR-t tesz ki, és 2022-ben 123 milliárd EUR-ra nőtt; e tekintetben megjegyzi, hogy a jelenlegi beruházási tendenciák nincsenek összhangban azokkal a szintekkel, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a világ elérje a COP28-on elfogadott, a megújulóenergia-kapacitás megháromszorozására és az energiahatékonyság javulási ütemének megkétszerezésére irányuló célokat, és hogy 2030-ban meg kell kétszerezni a megújulóenergia-termelésre, -hálózatokra és -tárolásra fordított jelenlegi éves kiadásokat ([38]);

124. hangsúlyozza, hogy a geotermikus energiában rejlő kihasználatlan lehetőségek jelentős mértékben hozzájárulhatnak a Párizsi Megállapodás és az EU energiapolitikája célkitűzéseinek eléréséhez; ösztönzi a feleket, hogy osszák meg egymással a geotermikus technológiákkal kapcsolatos kutatás és innováció bevált gyakorlatait, technológiai know-how-ját és eredményeit;

125. emlékeztet az egyesült arab emírségeki konszenzus keretében végzett első globális értékelés eredményének energetikai szempontjaira, különösen a fosszilis tüzelőanyagokról való átállásra annak érdekében, hogy 2050-re megvalósuljon a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a tudományos eredményekkel összhangban, a megújulóenergia-kapacitás megháromszorozása globális szinten és az energiahatékonysági fejlesztések globális átlagos éves ütemének megduplázása 2030-ig, valamint emlékeztet a tiszta, fenntartható, biztonságos és energiahatékony technológiák és rendszerek megvalósításának és az azokba történő beruházásoknak a felgyorsítására irányuló felhívásra; felszólít az e célok elérése terén elért előrehaladás folyamatos értékelésére;

126. megjegyzi, hogy a G7-ek energiaügyi miniszterei által 2024 áprilisában elfogadott célokkal összhangban kívánatos egy olyan kiegészítő globális cél meghatározása, amely szerint 2030-ig hatszorosára, 1 500 GW-ra kell növelni az energiatárolást, és tágabb értelemben növelni kell a rendszer rugalmasságát; hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani az üvegházhatást okozó gázok légköri csökkentését célzó technológiai megoldásokra;

([37]) IEA: „Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022” (A fosszilistüzelőanyag-fogyasztás támogatásai 2022-ben), 2023. február.
([38]) IEA, World Energy Investment 2024: Overview and key findings, (Globális energetikai beruházások, 2024: Áttekintés és főbb megállapítások, 2024. június.)

127. kiemeli annak fontosságát, hogy a tisztaenergia-rendszerekre való átállás során globálisan csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagok ellátási láncaiban a metánkibocsátást annak érdekében, hogy 2030-ra el lehessen érni a metánkibocsátások 75 %-os globális csökkentését, amint azt az IEA 2050-ig megvalósítandó nettó zéró kibocsátásra vonatkozó forgatókönyve is tükrözi; kéri a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállaláshoz csatlakozó feleket, hogy gyorsítsák fel a metánkibocsátás 2030-ig történő mérséklésére irányuló intézkedéseket; megjegyzi, hogy a metánról szóló rendelet ([39]) globális nyomonkövetési eszközöket vezet be az olaj, gáz és szén EU-ba irányuló behozatalából származó metánkibocsátás átláthatóságának növelése, valamint az uniós és nem uniós üzemeltetők közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, figyelembe véve az ellátás biztonságát;

128. kiemeli, hogy az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási események egyre súlyosabb hatást gyakorolnak energiarendszereinkre, beleértve a vízenergia-termelést, a bioenergia-hozamokat, a hőerőművek hatékonyságát, valamint a fűtési és hűtési igényeket; megjegyzi, hogy a megújuló energiák termelési szintje gyakran változó lehet, hangsúlyozva a tárolási kapacitások fejlesztésének szükségességét;

129. hangsúlyozza az uniós energiaügyi jogszabályoknak az „Irány az 55%!" intézkedéscsomag keretében történő mélyreható felülvizsgálatát, amely hozzáigazította azokat az EU 2030-ig megvalósítandó, legalább 55 %-os megnövelt ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzéséhez annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség; hangsúlyozza, hogy éghajlat- és energiapolitikai céljaink elérése az „Irány az 55%!" intézkedéscsomag hatékony végrehajtásától függ; úgy véli, hogy más feleknek is hasonló és releváns erőfeszítéseket kell tenniük az EU támogatásával és az EU-val együttműködve;

130. kéri, hogy a bejelentett tisztaipar-megállapodás ágazatspecifikus és ágazatközi intézkedésekkel biztosítsa az iparágak versenyképességét és javítsa a minőségi munkahelyeket azáltal, hogy az iparral, a szociális partnerekkel, a pénzügyi intézményekkel és valamennyi érdekelt féllel partnerségben megvalósítja a megfizethető, fenntartható és biztonságos energiaellátáshoz és nyersanyagokhoz való hozzáférés egyszerűsítését, annak biztosítását és az abba való beruházást, annak érdekében, hogy egy döntés-előkészítő tanulmánnyal támogassa iparágainkat a klímasemleges jövő felé vezető úton;

131. kiemeli az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások, a diverzifikált energiarendszer és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrások központi szerepét a klímasemleges gazdaságra való átállásban; elismeri azonban, hogy – amint azt az EU az „Irány az 55%!" intézkedéscsomag keretében tette – a megújulóenergia- és az energiahatékonysági politikák és intézkedések összehangolásának fontosságát a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérése és a Párizsi Megállapodásnak való megfelelés érdekében, megragadva a megújulóenergia- és energiatárolási technológiák költségeinek jelenlegi csökkenésében rejlő lehetőséget; üdvözli e tekintetben a villamosenergia-piac szerkezete sürgős és célzott reformjának elfogadását, amelynek célja, hogy hozzájáruljon többek között a megújulóenergia-termelés fellendítéséhez, a fogyasztók szerepvállalásának növeléséhez és a fogyasztók védelméhez, valamint ahhoz, hogy a fogyasztók és a vállalkozások energiaszámlái kevésbé függjenek a rövid távú áringadozásoktól;

132. emlékeztet az Unió elkötelezettségére az energiahatékonyság elsődlegességének elve mellett, amely figyelembe veszi a költséghatékonyságot, a rendszerhatékonyságot, a tárolási kapacitást, a keresletoldali rugalmasságot és az ellátás biztonságát;

133. hangsúlyozza, hogy jelentős köz- és magánberuházásokra van szükség az EU energiahálózatába és a kapcsolódó infrastruktúrába annak érdekében, hogy lehetővé váljon azok korszerűsítése és bővítése, valamint a megújuló energiaforrások, a hatékonysági intézkedések és a tárolási megoldások további rugalmas integrációja, hogy tiszta, elegendő, biztonságos és megfizethető energiát biztosítsanak polgáraink és iparunk számára; hangsúlyozza különösen, hogy korszerűsíteni kell az EU villamosenergia-hálózatát a megújulóenergia-kapacitás jelentős növekedésének, a termelés változékonyságának, a villamosenergia-áramlási minták Európa-szerte történő változásának és az új igényeknek való megfelelés érdekében; emlékeztet az akadályok – többek között a villamosenergia-infrastruktúrára vonatkozó engedélyezési eljárások összetettsége – felszámolásának fontosságára a tagállamok energiarendszereinek további integrációja érdekében, ami növelni fogja az Unió tisztaenergia-termelési potenciálját, valamint emlékeztet arra, hogy ösztönözni kell az összeköttetések kiépítését; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak 2030-ig teljesíteniük kell a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 15 %-os célkitűzést;

134. hangsúlyozza, hogy a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátás legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez összehangolt globális fellépésekre lesz szükség, és hogy a fejlődő országoknak nemzetközi segítségre lesz szükségük a zöld átállásuk megvalósításához; hangsúlyozza a határokon átnyúló szoros együttműködés fokozásának és a bevált gyakorlatok nemzetközi partnerekkel való megosztásának fontosságát a politikai döntéshozatal, valamint a tudomány és a technológiatranszfer terén;

([39]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (2024. június 13.) az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

135. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a nem uniós országokkal az energiapolitika külső dimenzióival kapcsolatban kialakított partnerségeket; tudomásul veszi az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy fenntartható fejlődési perspektívával rendelkező energetikai szövetségeket építsen ki;

136. tudomásul veszi a COP28-on több mint 20 ország – köztük 12 uniós tagállam és Ukrajna – által tett nyilatkozatot ([40]), amely szerint 2050-ig megháromszorozzák a globális nukleáris kapacitást;

137. kiemeli, hogy a polgároknak és a helyi közösségeknek központi szerepet kell játszaniuk a sikeres globális energetikai átállásban, valamint rámutat a pénzügyi eszközökhöz, valamint az állami és magántőkéhez való hozzáférés sajátos akadályaira; hangsúlyozza az olyan uniós jogszabályok fontosságát, amelyek meghatározzák a számukra a megújuló energiájuk előállításához, saját fogyasztásához, tárolásához és értékesítéséhez szükséges keretet, valamint többek között keresletoldali választ és energiahatékonysági szolgáltatásokat kínálnak a polgároknak; hangsúlyozza, hogy az uniós jogalkotási vívmányok átadható bevált gyakorlatot jelentenek a nemzetközi partnerek számára, akik társadalmilag igazságos és demokratikus módon kívánják felgyorsítani ökológiai átállásukat;

Kutatás, innováció, digitális technológiák és űrpolitika

138. üdvözli a Kopernikusz program és az új uniós Föld-megfigyelési Tudásközpont szerepét a szárazföld, a légkör és a tengeri környezet megfigyelése terén; hangsúlyozza a műholdas megfigyelési kapacitások fontosságát az éghajlatváltozással kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatal nyomon követése, modellezése, előrejelzése és támogatása szempontjából, beleértve a metánkibocsátás, a szuperkibocsátással járó események és a szénelnyelők nyomon követését; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az űr- és az éghajlatvédelmet egyaránt érintő technológiák és infrastruktúra fejlesztésére irányuló közös kutatási programokat; kiemeli a köz- és magánszféra közötti partnerségek fontosságát a kormányzati és a kereskedelmi űrügynökségek közötti együttműködés előmozdításában; hangsúlyozza, hogy az EU-nak valódi stratégiai autonómiát kell elérnie a műholdak területén, és további beruházásokat kell eszközölnie az űrgazdaságba;

139. emlékeztet annak fontosságára, hogy a kutatás és az innováció hozzájáruljon a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok és az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez; hangsúlyozza, hogy a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2050-ig történő eléréséhez szükséges kutatás és innováció jelentős része még előttünk áll; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU még mindig nem teljesítette azt a régóta fennálló célkitűzését, hogy évente kutatásra és fejlesztésre fordítsa a GDP 3 %-át, és új megközelítéseket szorgalmaz az ipari kutatásra és fejlesztésre fordított kiadások növelése érdekében;

140. e tekintetben különösen üdvözli a Horizont Európa és partnerségei, például a közös vállalkozások és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet tudományos és innovációs társulásai által a köz- és a magánszektor közötti együttműködés előmozdításában azzal a céllal játszott szerepet, hogy hozzájáruljanak a klímasemlegesség és a zöld átállás megvalósításához, miközben biztosítják, hogy az innovációk fenntarthatók, mindenki számára rendelkezésre állók, hozzáférhetők és megfizethetők legyenek;

141. hangsúlyozza, hogy több állami és magánbefektetést kell vonzani a kutatásba, az innovációba és az új fenntartható technológiák bevezetésébe, többek között a munkaerő-igényes iparágakban, valamint a meglévő és szükség esetén új infrastrukturális hálózatok és projektek korszerűsítésébe, amelyek hozzájárulnak az európai zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás céljaihoz;

142. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a 2030-ra és 2050-re kitűzött célok elérése érdekében biztosítsák a tiszta és innovatív technológiák előmozdítását célzó ösztönzők koherenciáját és következetességét, foglalkozva a már kiforrott technológiák bevezetésével és az olyan új technológiákba történő beruházásokkal, amelyek kifejlesztésére szükség lehet ahhoz, hogy az Unió legkésőbb 2050-re elérje a klímasemlegességre vonatkozó uniós célkitűzést;

143. hangsúlyozza, hogy az EU-nak együtt kell működnie a technológiával, az iparral és az innovatív tudománnyal kapcsolatos kutatás terén annak érdekében, hogy elősegítse a Párizsi Megállapodáshoz való jelentős hozzájárulásokat; felszólít az élettudományokra vonatkozó, bejelentett európai stratégia végrehajtására; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítson elő stratégiai kutatási partnerségeket az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében Európában;

([40]) Miniszteri nyilatkozat a nukleáris energia megháromszorozásáról, amelyet 2023. december 2-án írtak alá.

144. hangsúlyozza, hogy a digitalizáció az energiarendszer integrációjának egyik kulcsfontosságú tényezője, mivel lehetővé teszi az energiahordozók dinamikus és egymással összefüggő áramlását, a diverzifikáltabb piacok összekapcsolását, és biztosítja a kereslet és a kínálat összehangolásához és a hálózatirányítás optimalizálásához szükséges adatokat; kiemeli a digitális technológiákban rejlő lehetőségeket az energiahatékonyság növelése és ezáltal a teljes ÜHG-kibocsátás csökkentése terén, ugyanakkor elismeri, hogy sürgősen fenntartható gyakorlatokat kell elfogadni a digitalizáció és az információs és kommunikációs technológiai ágazat, különösen az adatközpontok és más számítástechnikai infrastruktúrák egyre nagyobb szén- és erőforráslábnyomának minimalizálása érdekében; emlékeztet arra az uniós célkitűzésre, hogy az adatközpontok a digitális stratégiával összhangban legkésőbb 2030-ig klímasemlegessé és nagymértékben energiahatékonyakká váljanak;

Az Európai Parlament COP29-ben betöltött szerepe

145. úgy véli, hogy a Parlamentnek a COP29-en részt vevő uniós küldöttség szerves részét kell képeznie, mivel hozzájárulását kell adnia a nemzetközi megállapodásokhoz, és az EU egyik társjogalkotójaként központi szerepet játszik a Párizsi Megállapodás belföldi végrehajtásában; ezért elvárja, hogy a bakui COP29 során tegyék lehetővé részvételét az EU koordinációs ülésein, és hogy biztosítsák számára a valamennyi előkészítő dokumentumokhoz való hozzáférést; kötelezettséget vállal arra, hogy függetlenül és összeférhetetlenségtől mentesen jár el;

°
° °

146. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az Egyesült Nemzetek Szervezete éghajlat-változási keretegyezménye titkárságának, és kéri, hogy juttassa el az egyezmény összes EU-n kívüli szerződő feléhez.